ZLATOPOLJČAN

DECEMBER 2022 LETO XXXIII

Pogled z Zlatega polja na Storžič - december 2017 *Foto: KP*

IZ VSEBINE:

- *lokalne volitve 2022*
- *pridobitve v preteklem mandatu štirih let*
- *aktualno dogajanje in zanimivosti v ustanovah na Zlatem polju*
- *in še mnogo več ...*

ZLATOPOLJČAN - Glasilo krajevne skupnosti Zlato polje je izdal in založil svet KS Zlato polje. Uredniški odbor: Karel Piškur in Zdenka Kogej.
Pri izdaji glasila so nam pomagali: **DOMPLAN d.d., DILCA d.o.o., Frizerski salon Sabina, Komunala Kranj, LL VIVA Kranj in Pizzerija GORENC**; Tisk Tiskarna GTO Košir d.o.o. Zgornje Bitnje.
Zlatopoljčana dobijo vsa gospodinjstva in poslovni subjekti v KS Zlato polje brezplačno. Naklada 1600 izvodov.

Pozdravljeni,
naše krajanke in krajani Zlatega polja!

Bliža se konec leta, ki smo ga preživeli malce bolj normalno kot pretekli dve - kar zadeva pandemijo, ki smo jo letos kar nekako odpisali, čeprav še kaže zobe, a ne grize več tako hudo kot prej, nam je pa postreglo z drugimi ekstremi, npr. dolgotrajno poletno vročino, sušo in na koncu še z volilno norijo.

Kar petkrat smo v novembru in začetku decembra šli na volišča, kar je bilo precejšnjemu delu volivcev odveč. 50 % udeležbe nismo dosegli na nobenih, če se ne motim - smo pa izvolili novo predsednico Republike Slovenije. Za to smo se morali angažirati kar dve nedelji. Na volišča smo šli tudi v okviru lokalnih volitev, kjer smo izražali podporo kranjskim političnim strankam in listam, ki so si, glede ne število prejetih glasov, zagotovili različno število sedežev v 33-članskem svetu Mestne občine Kranj. Za izvolitev novega župana sta bila potrebna dva kroga in z veliko večino je bil izvoljen novi stari župan Matjaž Rakovec. Še eno nedeljo pa smo se odločali, katere zakone podpreti na trojnem referendumu.

V prvem krogu lokalnih volitev 20. 11. 2022 smo, poleg že naštetega, volili tudi nov svet krajevne skupnosti in izvoljena je bila nova sedemčlanska ekipa – **vaši predstavniki v mandatu 2022 - 2026**:

Kandidat/ka	Ime liste/predlagatelja	Št. glasov	Odstotek glasov
Damjana Piškur	VZK - VEČ ZA KRANJ	314	21,38 %
Gorazd Copek	VZK - VEČ ZA KRANJ	234	15,90 %
Miha Breznik	VZK - VEČ ZA KRANJ	219	14,87 %
Marko Petrić	Marko Petrić in skupina volivcev	201	13,64 %
Marjanca Jerman	VZK - VEČ ZA KRANJ	193	13,09 %
Mili Žumer	DESUS – demokratična stranka upokojencev Slovenije	173	11,72 %
Erika Petković	Marko Petrić in skupina volivcev	139	9,40 %

Na volišča je prišlo 873 krajanov z volilno pravico, 84 jih je oddalo neveljavne glasovnice - zakaj, lahko samo ugibamo, 789 pa jih je volilo in izvolilo zgoraj navedene. Mikrolokacije novih članov sveta so na območju krajevne skupnosti kar dobro porazdeljene, saj so člani tako z Gradnikove kot Gosposvetske ulice, z Levstikove, Kidričeve in ulice Zlato polje.

Ostali krajani, z izjemo izvoljenih kandidatov, ne kažejo kakega večjega interesa za sodelovanje v krajevni skupnosti oz. njenem svetu, kar se je še posebej pokazalo v nekaterih drugih krajevnih skupnostih, kjer sploh ni bilo kandidatov, ali jih je bilo premalo. Potrebnih jih je vsaj sedem, tako da bodo morali tam te volitve ponavljati od kandidiranja naprej.

V naši KS menimo, da so krajevne skupnosti potrebne, saj člani svetov opazijo sami marsikaj, kar je potrebno na območju svoje soseske urediti, veliko pa jim povedo tudi sosedje, krajani. S pritokom informacij na tak način svet najlažje evidentira potrebe oblikuje predloge za Mestno občino Kranj, saj je samo ta tista, ki na terenu ukrepa, ureja komunalne probleme, skrbi za zelenice, pešpoti, lokalne ceste, prometno ureditev ipd.

Marsikdo pravi, da je sam klical na občino zaradi kakega problema, a ima tak klic kljub relevantnosti manjšo težo kot v primeru, da to počne KS oz. njen svet. Tudi to sicer ne pomeni, da bo občina pohitela in kar čez noč rešila kak problem, ki ni samo luknja v asfaltu, ampak npr. prenova vodovoda ali kanalizacije, asfaltne prevleke ipd. V preteklih mandatih smo tako uspeli doseči - sicer po več letih, celo mandatih, a vendarle - nekaj večjih prenov - začenši s Kidričevo, ki je tudi sicer najstarejša soseska z blokovno gradnjo, kasneje tudi z Gosposvetsko, Levstikovo in F. Rozmana - Staneta, na boljše čase pa čakajo še Gradnikova, ul. 1. avgusta in soseska Zlato polje - bloki.

Letos nam je v okviru participativnega proračuna in posebnih sredstev, oboje skupaj v višini 44 tisoč evrov, občina dodala novo igralo v okviru otroškega igrišča pri OŠ F. Prešerna in prenovila asfaltno prevleko na t.i. konjski poti od Stošičevega spomenika do bivšega Slončka. Uspeli smo tudi uvesti modro cono na osrednjem delu KS, s čimer se je zmanjšala količina parkiranih vozil med bloki tistih, ki se v Kranj pripeljejo na delo z Gorenjske.

V gradnji je tudi parkirišče za dnevne migrante nad sosesko blokov ulice Zlato polje, ki bo zaživelo spomladi prihodnje leto.
Letos je bilo v okviru participativnega proračuna za leto 2023 glasovanje o več predlogih, ki so jih podali krajani Mestni občini Kranj. Neposredno je največ glasov prejelo vadbišče z orodji za odrasle, ki bo vzpostavljeno nekje blizu pasjega parka, posebna sredstva za male projekte pa naj bi namenili za ureditev dvorišča (dovoza in parkirišča) pri Gosposvetski 19 in makadamskega dovoza pri Kidričevi 15-17, obe lokaciji sta v zelo slabem stanju.

Omenim naj še praznovanje KS v septembru (v soboto, 10. 9. 2022, popoldan), prvikrat v obliki druženja krajanov z glasbo, ponudbo čevapčičev in kozarca pijače. Udeležilo se ga je nekaj več kot 200 krajanov, vsakega smo skromno pogostili,

nekateri so se opogumili in zaplesali. Pod šotorom pred stavbo KS smo bili varni tudi pred dežjem, ki se je pojavil proti večeru. Videti je bilo, da so bili obiskovalci z dogodkom zadovoljni.

S tem zaključujemo konec sedanjega štiriletnega mandata, začenja se nov ciklus in pozivamo vse krajane, ki jih zanima tudi skupno dobro, da sodelujejo s Krajevno skupnostjo s svojimi predlogi, pripombami in tudi vprašanji. Dobrodošli zlasti preko e-pošte (kszpkr@gmail.com, ks.zlatopolje@kranj.si) in po telefonu 04 2011 972 (tu je potrebno malo vztrajnosti, ker se klic preveže na drug telefon).

V naslednjem mandatu bo svetu KS prav tako predsedoval Gorazd Copek, izvoljen na konstitutivni seji 12. 12. 2022. S tremi novimi člani je v svet pripeljano tudi nekaj nove energije in novih pobud, tako da se lahko nadejamo uspešnega dela tudi v prihodnje.

Vsem krajanom želim, da se jim v prihodnem letu dogajajo samo lepe stvari, da kak problem rešijo z lahkoto in morda tudi koga prosijo za pomoč, saj so skupne moči pot do lažje rešitve.

Vljudno bi še opozorili na povzročanje hrupa med prihajajočimi prazniki. Krajani, ki imajo domače ljubljenčke, posebej pse, pa tudi druge živalce, bi bili zelo veseli, če bi se pokanje petard in raket okrog decembrskih praznikov zmanjšalo na najmanjšo možno mero, saj hrup ni nekaj, kar bi si želeli krajani, še manj živali, ki ga razumejo kot grozo in strah. Bodimo obzirni drug do drugega in do naših domačih živali, ki marsikomu pomenijo zelo veliko in prinašajo veselje in dobro počutje, seveda le takrat, ko jih ni na smrt strah. (*ZK*)

PIZZERIJA gorenc®

Koroška cesta 59, Kranj
tel.: 04/236 13 00

PONUDBA HRANE:

- odlične pice iz krušne peči
- kruhki različnih okusov
- lazanje in ostale testenine
- mesne in RAZNE druge solate
- zrezki različnih okusov
- lignji na več načinov

Krajanom Zlatega polja želimo mirne praznike ter sreče in zdravja v letu 2023

Beseda predsednika sveta KS Zlato polje:

Spoštovane sokrajanke in sokrajani!

Za nami je super volilno leto in kot zadnje volitve so bile volitve, kjer ste glasovali tudi za svoje predstavnike v svetu krajevne skupnosti Zlato polje.

Kot predsednik v preteklem mandatu, se vam v imenu vseh kandidatov res lepo zahvaljujem za vse vaše glasove in zaupanje, ki ste nam ga ponovno izkazali. Pred dnevi smo imeli ustanovni svet, kjer so mi kolegice in kolegi svetniki izrazili zaupanje za vodenje naše krajevne skupnosti tudi v novem mandatu 2022 -2026.

Hvala še enkrat vsem in upam, da bom v večji meri upravičil to izkazano zaupanje in bomo tudi v novem mandatu uspešni pri doseganju naših skupnih ciljev.
Kot veste, žal ni odvisno samo od nas, koliko se bo dejansko postorilo in investiralo v naši krajevni skupnosti, je pa vsekakor na nas ta odgovornost, da se v imenu vseh zavzemamo za dosego najboljšega možnega rezultata.
Pred nami so nekateri projekti, ki nam jih ni uspelo realizirati v prejšnjem mandatu, pa tudi nekaj novih, ki bodo tako kot že realizirani, v našo krajevno skupnost prinesli napredek in lepše ter bolj udobno bivanje.
Ker smo ob zaključku leta in hkrati tudi štiriletnega mandata prejšnje sestave našega sveta, se spodobi na kratko povzeti vsaj nekaj najpomembnejših dosežkov, hkrati pa zapisati tudi nekaj najpomembnejših ciljev tega mandata. Nas osnovi teh načrtov bomo lahko podali oceno o delu in dosežkih na koncu tokratnega mandata, leta 2026.

Na prvi ustanovni seji sedanjega sveta krajevne skupnosti smo se dogovorili, da v kratkem pregledamo nabor predlogov in idej, ter kot sem omenil, pripravimo plan aktivnosti in projektov, ki jih bomo predlagali mestni upravi in se zavzemali za njihovo realizacijo.

Realizirano v letih 2018 – 2022:

Vsekakor sam osebno štejem kot največji uspeh preteklega mandata vzpostavitev MODRE CONE v delu naše KS, kjer je bila problematika parkiranja največja.

Po pogovorih s krajani in spremljanju parkirnih površin lahko ugotovimo, da je možnost parkiranja v predelu modre cone danes bistveno lažja in je preko dneva v naselju kar nekaj prostih parkirnih mest, ki so jih pred tem zasedali zaposleni iz okoliških ustanov in podjetij. Ponosni smo na ta projekt, saj je bil povezan z mnogo preprekami. No, na koncu nam je v naše skupno zadovoljstvo uspelo.

Pomembno je, da si bomo tudi v bodoče prizadevali za vzpostavitev čim večjega števila parkirnih mest, saj je realnost takšna, da je avtomobilov več kot pa razpoložljivih parkirnih mest.

V preteklem mandatu pa smo dosegli tudi izgradnjo skoraj 60 novih parkirnih mest in seveda je pri tem pomembno, da zaradi tega ne posegamo preveč v zelene površine.

Glede parkiranja na ulici Zlato polje smo z občinsko upravo že pričeli pogovore za izboljšanje parkirnih možnosti, ki so v tem delu naselja še posebej slabe. Predlagali smo izdelavo študije, ki bi predvidela možne rešitve.

Na občini pa so nam poleg tega obljubili, da se bo predvidoma v letu 2024 zgradilo parkirišče, locirano na površinah ob trgovini Lidl, kjer so zaenkrat še vedno vrtički. Tukaj bi pridobili kar nekaj parkirnih mest, ki bodo na razpolago stanovalcem z ulice Zlato polje.

Na občini je naš predlog, ki nam na osnovi 8. člena omogoča sofinanciranje projekta in tako računamo da bomo na ta način uspeli urediti res dotrajano pot in parkirna mesta pred blokom Gosposvetske 19, projekt naj bi se odvil v prihajajočem letu.

Tudi v tem mandatu se je skrbelo za našo okolico, ki je ostajala urejena, pridobili smo dva nova drevoreda in letos dosegli, da se je generalno uredilo drevesa, predvsem starejša, po vsej krajevni skupnosti. Z načrtom postavitve dodatnih klopi in košev za smeti ob sprehajalnih poteh, bomo nadaljevali v tem mandatu.

Uspeli smo urediti večji del sprehajalne (konjske) poti, ki jo danes krasi eden od dveh novih drevoredov.

Poleg zagotavljanja dovolj velikega števila parkirnih mest pa je naš cilj, da v tem mandatu dogovorimo in izpeljemo prenovo Gradnikove ulice, saj je v zares slabem stanju in z že dolgo čakalno vrsto med projekti, ki so v naši krajevni skupnosti na prioritetni listi.

V to bomo v tem mandatu usmerili veliko energije in upamo, da bo mestna uprava imela posluh in nam namenila ta sredstva. O poteku tega in vseh ostalih projektov, pa vas bomo sproti tudi obveščali.
Takšnih mest, kot je bilo tole na Gradnikovi 11 je po celi krajevni skupnosti še nekaj in naš cilj je da se vsa sanirajo, tako kot je prikazano spodaj.

Naš načrt prioritetnih projektov vam bomo podrobneje predstavili v naslednji številki ZLATOPOLJČANA.

Zelo nas tudi veseli, da smo lahko letos, po vseh prepovedih množičnih dogodkov zaradi situacije s Covidom, izpeljali prvo skupno druženje, po domače "veselico". Druženje, s katerim smo obeležili praznik naše krajevne skupnosti, je bilo namenjeno krajanom in tudi organizatorji smo bili presenečeni nad odzivom in zadovoljstvom udeležencev. Na dogodku ni manjkalo dobre hrane, ki jo je mojstrsko na žaru pripravljal ZEC, za dobro razpoloženje in ples pa je bilo poskrbljeno z živo glasbo. Veliko se vas je kasneje javilo in izrazilo željo, da se s takšnim druženjem nadaljuje tudi v bodoče.

Obljubljamo, da bo to postalo tradicionalno praznovanje dneva naše krajevne skupnosti, saj je tudi grajenje dobrih med sosedskih odnosov en od temeljnih pogojev za kakovostno in prijetno bivanje v naši sredini.

Tekst in fotografije: Gorazd Copek

NA KONCU PA NAJ VAM VSEM SKUPAJ V PRIHAJAJOČEM LETU 2023 ZAŽELIMO OBILO ZDRAVJA, SREČE, ZADOVOLJSTVA IN IZPOLNJENIH ŽELJA.

Gorazd Copek

Predsednik sveta krajevne skupnosti ZLATO POLJE

SPECIALIZIRANA PRODAJALNA
Z MEDICINSKIMI PRIPOMOČKI

LL VIVA

NOVO V KRANJU

LL VIVA KRANJ
Kidričeva cesta 2, Kranj
T: **04 201 48 50**
E: **llviva.kranj@llgrosist.si**
Od pon. do pet.: **8.00–17.00**

V specializiranih prodajalnah LL Viva izdajamo medicinske pripomočke na naročilnico.

ZZZS Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije
www.zzzs.si

Specializirana prodajalna z medicinskimi pripomočki v Kranju na Zlatem polju je svoja vrata prvič odprla leta 2002, s 1. oktobrom letos pa se je kot peta pridružila verigi specializiranih prodajaln LL Viva.

LL Viva je sodobna specializirana prodajalna z medicinskimi pripomočki, zdravili brez recepta, pripomočki za pomoč starejšim pri vsakdanjih opravilih, ortopedsko obutvijo, opornicami ter drugimi izdelki za ohranjanje zdravja in dobrega počutja, ki so namenjeni vsem starostnim skupinam.

Posebna praznična ponudba do 16. 1. 2023*

GRELNI PAS BERNINA

Iz angora volne, udoben, raztegljiv.

Na voljo v dveh višinah, različne velikosti.

20% popust
ugodnost za imetnike Kartice zvestobe

COPATI IZ FILCA HERGOS IN SABATINI

Anatomski copati z nedrsečim podplatom in zamenljivimi vložki.

Ženski model, različni motivi, na voljo številke od 36 do 42.

Cena s popustom: od 25,98 €

30% popust
ugodnost za imetnike Kartice zvestobe

USNJENE PODLOŽENE ROKAVICE FELLHOF

Usnjene in modne rokavice iz ovčje kože.

Na voljo v različnih barvah. Na voljo velikosti od 7 do 9,5.

redna cena: 29,90 €

akcijska cena s Kartico zvestobe **20,93 €** | POPUST: **30 %**

USNJENE OTROŠKE ROKAVICE FELLHOF

Tople in mehke usnjene otroške rokavice brez prstov iz ovčje kože.

V bež, modri, rjavi, konjak in roza barvi. Univerzalna velikost.

redna cena: 16,90 €

akcijska cena s Kartico zvestobe **11,83 €** | POPUST: **30 %**

BLAZINA ZA SEDENJE FELLHOF

Iz jagnječje kože, polnjena s spominsko peno.

Velikost 40x40x5 cm, na voljo več barv.

redna cena: 19,99 €

akcijska cena s Kartico zvestobe **13,99 €** | POPUST: **30 %**

ZA VEČ INFORMACIJ OBIŠČITE SPLETNO STRAN **www.llviva.si** ALI NAS POKLIČITE NA BREZPLAČNO TELEFONSKO ŠTEVILKO **080 71 17**

*Cene s popustom iz ZDRAVO – kataloga ugodnosti veljajo v specializiranih prodajalnah LL Viva izključno ob predložitvi Kartice zvestobe Lekarne Ljubljana (prejmete jo v LL Vivi Kranj), sicer veljajo redne cene. Slike so simbolične, popusti se ne seštevajo. Ponudba velja do 16. 1. 2023 oz. do prodaje zalog. LL Grosist d.o.o., Komenskega 11, 1000 Ljubljana.

LL VIVA

Novice iz Mestne občine Kranj

P+R parkirišče nared marca, pot iz ulice Zlato polje bo

Na Zlatem polju intenzivno poteka gradnja P+R parkirišča, s čimer želimo v Kranju zmanjšati promet v ožjem središču, razbremeniti gosto poseljene površine in zagotoviti še dodatna parkirna mesta. Imelo bo 56 parkirnih mest za osebna vozila in pet za motorna kolesa, tam bo tudi sistem KRsKOLESOM. Gradbena dela bodo predvidoma zaključena v začetku marca, tako da bi moralo biti uporabno dovoljenje izdano do konca marca.

Med gradnjo P++R na Zlatem polju

Bližnji stanovalci so med gradnjo izrazili skrb, kako bo po koncu gradnje s potjo, ki je po stopnicah in klancu vodila iz soseske do glavne ceste. Po zaključku del bo znova urejen dostop, in sicer se bo pešpot izven območja gradnje ohranila, v območju gradnje pa jo bodo obnovili in priključili na obstoječi pločnik ob Koroški cesti na istem mestu. Dostop do parkirnega platoja bo po stopnicah, dostop do križišča in pločnika

pa se bo nadaljeval po novih betonskih ploščah brez stopnic, torej bo dostop možen tudi z vozičkom. *((OPCIJSKO: Na sliki je za lažjo predstavo izsek projektne dokumentacije za izvedbo gradnje zunanje ureditve na omenjeni lokaciji.))*

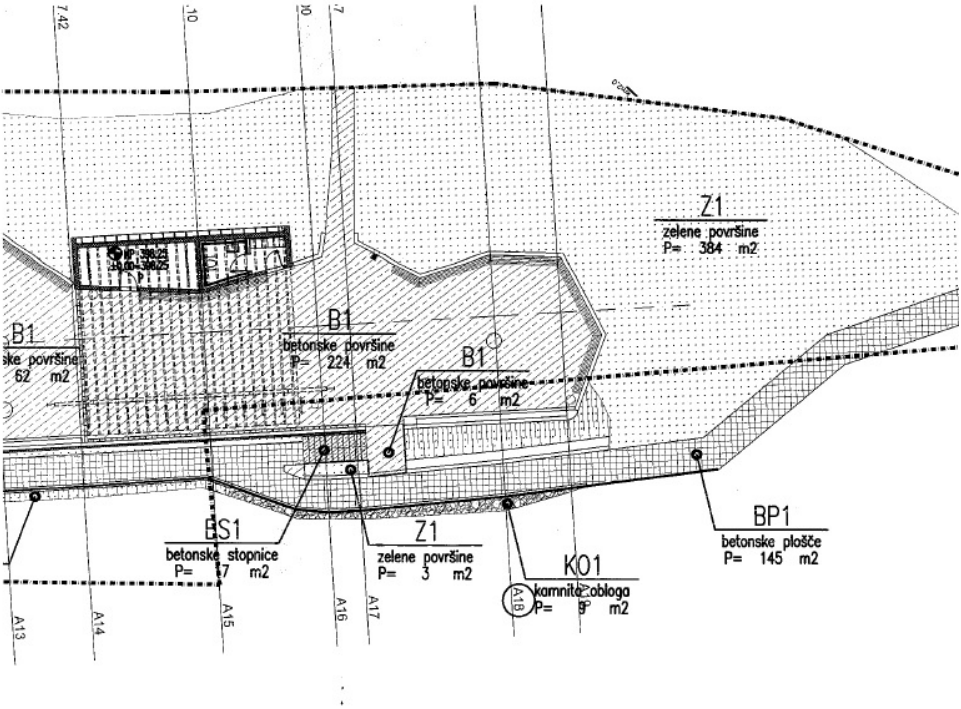

(Situacija_stopnice)

Nova parkirna mesta in asfaltna prevleka

Letos smo vzpostavili tri nova parkirna mesta na Ulici Franca Rozmana Staneta 13, tri pri objektu z naslovom Gosposvetska ulica 13 (ob obnovi stare vodovodne cevi), dve na Gradnikovi ulici ter na Kidričevi cesti 16 eno parkirno mesto za invalide.

V novembru smo z novim asfaltom preplastili še preostanek t. i. konjske poti med Stošičevo ulico in Kidričevo cesto (do kitajske restavracije). Investicija se je izvedla v okviru 8. člena Odloka o financiranju krajevnih skupnosti.

Preplastitev konjske poti – označeno z rumeno

Na Gradnikovi ulici bodo talne označbe za parkirna mesta in intervencijske poti osvežili predvidoma spomladi 2023. Sezona za taka dela je letos že zaključena, saj pogoji trenutno niso primerni za take posege.

»Modre cone« na več območjih

Od 1. avgusta 2022 letos na Zlatem polju **v podconi C2-I** (Gosposvetska ulica 3, Gradnikova ulica 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9 in 11, Ulica Franca Rozmana – Staneta 1, 2, 3, 4, 5 in 7 ter Levstikova ulica 1 in 3) velja **režim kratkotrajnega parkiranja**.
Tak režim je od 3. oktobra dalje tudi **v podconi C2-J** (Ulica 1. avgusta 1, 3, 5, 7, 9 in 11, Ulica Franca Rozmana Staneta 9 in 11 ter Kidričeva cesta 2, 4, 4A, 4B, 6, 6A, 6B, 8, 10 in 26), od 1. decembra pa tudi **v podconi C2-G** (Kidričeva cesta 18, 20, 26, 28, 30, 32, 34, 36 in 38).
To pomeni, da je ob delavnikih med 7. in 18. uro možno parkiranje največ do ene ure, vendar je treba čas prihoda na parkirišče ustrezno označiti – s parkirno uro ali z zapisom časa prihoda na listu, ki mora biti dobro viden od zunaj (na armaturni plošči).
To za imetnike parkirnih dovolilnic in parkirnih abonmajev ne velja, saj so upravičeni do neomejenega parkiranja na tem območju. Zainteresirani za parkirni abonma lahko vlogo za mesečni abonma pošljejo na elektronski naslov abonma@komunala-kranj.si. Občinska taksa znaša mesečno 40 evrov z DDV ali letno 400 evrov z DDV.

Za večjo prometno varnost

Krajanke in krajani pogosto opažajo, da na Kidričevi cesti v bližini kioska s hitro prehrano vozniki ustavljajo in parkirajo kar na pločniku, ne glede na to, da je tam prometni znak, ki prepoveduje ustavljanje in parkiranje, v bližini pa je več javnih parkirišč. To je prepovedano in spravlja v nevarnost pešce, ki ne morejo varno hoditi po pločniku, vozila ovirajo tudi promet na cesti. Medobčinski redarji zato na lokaciji izvajajo nadzore, voznike pa pozivamo, naj upoštevajo pravila in parkirajo v bližini, kjer je to dovoljeno.
Do nespoštovanja prometnih pravil, zlasti neupoštevanja omejitve hitrosti prihaja tudi v območju umirjenega prometa na Ulici Franca Rozmana - Staneta ter vožnja v nasprotno smer v sicer enosmerni ulici. Za območje umirjenega prometa velja omejitev hitrosti 10 km/h, pešci pa imajo prednost pred drugimi udeleženci cestnega prometa. Tudi prometna ureditev okoliškega območja (Gosposvetska, Levstikova, Ulica 1. Avgusta, …) je zasnovana na način čim večje umiritve motoriziranega prometa (cona 30, enosmerni promet, …). V tovrstnih območjih aktivnih ukrepov za omejitev hitrosti z grbinami ni možno in primerno vzpostavljati, saj jih tehnične specifikacije za projektiranje cest za tako nizko hitrost ne predvidevajo. Grbine bi, poleg tega, predstavljale težave pri odvodnjavanju vozišča ter močno otežile dostop

komunalnim vozilom v območje. Naprošamo vse stanovalce in obiskovalce, da se dosledno držijo pravil in tako ne ogrožajo pešcev, tudi številnih otrok, ki živijo na tem območju.

Novo igralo, v prihodnje rekreacijski park

V okviru participativnega proračuna za leto 2022 v Mestni občini Kranj so krajanke in krajani predlagali in izglasovali obnove šestih otroških igrišč, med drugim tudi pri OŠ Franceta Prešerna na Zlatem polju. Na novo lokacijo smo namestili dodatno igralo in sicer atraktivno plezalo piramido. Za leto 2023 pa je v Krajevni skupnosti Zlato polje največ glasov prejela pobuda za ureditev rekreativnega parka Zlato polje ob pasjem parku. Želja tamkajšnjih prebivalcev je, da se namesti orodja za telovadbo, morebiti nadstrešek za vadbo v dežju ter uredi prostore za počitek med sprehodi v okolici pasjega in joga parka v bližini Dijaškega in študentskega doma.

Zlato polje - novo igralo

Mestna občina Kranj

Dočakali 100 let

Kar dve naši krajanki sta letos dočakali 100 let, obe sta kar pri močeh, prva celo še vedno živi na svojem domu, druga pa si je olajšala življenje v Domu upokojencev Kranj

Marija Zakotnik se je rodila 9. avgusta 1922 na Dobravi pri Črnučah. V družini Bizjak je bilo pet otrok, ona je bila najmlajša in edino dekle.

Družina je živela skromno, oče je bil cestar, otroci so za nove čevlje zaslužili z nabiranjem borovnic in gob, ki jih je mati prodajala na trgu.

Po končani osnovni šoli se je šolala za šiviljo v Ljubljani in tik pred koncem se je začela vojna. Ker so bili bratje aktivni pri organizaciji odpora, se je morala družina preseliti na Trojane.

Bratje in ona so se že leta 1941 vključili v partizanske vrste, najstarejši Janez je bil ubit že oktobra 1941 in je narodni heroj. Marija se je nato s starši umaknila na Kočevsko, kjer so jo leta 1942 zajeli italijanski vojaki. Bila je deportirana v italijanske zapore. Ob kapitulaciji Italije je bila osvobojena, se vrnila na Kočevsko in spet med partizane. Tako je spoznala tudi svojega moža Staneta ali - kot so mu vsi rekli - Johana. Njuna poroka je bila ena prvih partizanskih porok, ki pa sta jo uradno potrdila po vojni v Škofji Loki. Ker je bil Johan oficir, so ga večkrat premestili, tako sta se selila od Beograda, do Labina, Ilirske Bistrice do Kranja.

V Kranju se je Johan zaposlil v Iskri, Marija pa v Delikatesi kot blagajničarka. Rodila se jima je hči, preselila sta se v boljše stanovanje na Zlatem polju.

Marija je v Delikatesi delala 20 let. Vedno je bila dobre volje, rada je poklepetala s stran-kami. Žal je v letu 1964 ovdovela, s hčerko sta živeli sami, a optimizem je ni nikoli zapustil.

Po upokojitvi jo je razveseljeval vrt, rada je pletla, še dolga leta si je šivala krila in bluze. S hčerko sta šli tudi na nekaj potovanj, vedno si je želela ogledati svet.

Že nekaj let jo razveseljuje pravnukinja, še vedno pa uživa v reševanju križank. Živi na svojem domu, potrebuje nekaj pomoči, a se trudi skrbeti zase in za svoje rožice.
Ob takem jubileju jo je obiskal tudi župan in ji izročil svečano listino, ki jo prejmejo občani - 100 letniki.
Druga pa je le dva dneva za njo 100 let dočakala Minka Kovač, ki pa ob svojem prazniku ni želela nobene publicitete. Tudi o njenem življenju bi se dalo veliko napisati, a njena želja je naš ukaz. V Dom upokojencev smo ji v imenu KS dostavili skromno darilce s čestitko in željo, da uživa v svoji starosti, župan pa jo je prav tako obiskal in ji izročil listino in torto.

(Tekst o M. Zakotnik prispevala hči Mojca, priredila ZK)

Na OŠ Franceta Prešerna Kranj

Telovadnica

Naše šole se drži smola, po aprilskem požaru v kabinetu in učilnici kemije smo letos julija ob začetku prenove parketa v telovadnici ugotovili, da je lesena obloga na stropu telovadnice nekam sumljivo napeta. Pregledali smo streho in ugotovili, da je tudi na strehi nastala na dveh mestih udrtina. Sicer slabo vidna, ampak očitno je bilo, da se nekaj dogaja. Takoj smo obvestili vse uporabnike, da do nadaljnjega ni možna uporaba, zamenjali smo vse ključavnice, da je bil vsem onemogočen dostop. Strokovnjaki so pregledali streho in strop ter ugotovili, da je prišlo do deformacije plinobetonskih plošč, ki so nosile streho. Mestna občina je takoj poslala ustrezne strokovnjake, ki so ocenili, da bo potrebna celotna sanacija strehe. Da letos ne bomo mogli izvajati pouka v telovadnici, nam je bilo takoj jasno. Z mestne občine so navezali stik s poveljnikom vojašnice, ki je bil takoj pripravljen pomagati, zato smo lahko pričeli s poukom telesne vzgoje. Ob pomoči MO Kranj, smo zaposlili še dva javna delavca, ki skrbita za varno pot učencev od šole do vojašnice. Mi smo popravili urnik, tako da smo za pouk športa v vojašnici šolske ure združili v blok ure. Tako sedaj pouk poteka že od septembra. Naša naloga je, da telovadnico počistimo, kar pomeni, da ena od čistilk po uporabi pride in počisti vse prostore, ki jih uporabljamo.

Sočasno pa sedaj potekajo vsi postopki obnove. Vodijo jih ustrezne službe na MO Kranj. Zaradi obsega investicije so potrebni vsi standardni postopki, kar pomeni, da bomo verjetno lahko obnovljeno telovadnico uporabljali šele v naslednjem šolskem

letu. Trenutno se pripravlja razpis za izvajalca del in velika verjetnost je, da se bo obnova pričela v začetku marca. Poleg obnove strehe bomo prenovili tudi parket, prezračevanje z ogrevanjem in sanitarije. Na te neustreznosti smo opozarjali in čakali že zelo dolgo.

Na šoli vsi upamo, da nam novo leto prinese obnovljeno telovadnico z vsemi pripadajočimi prostori, ki jih bomo učencem in zunanjim izvajalcem s ponosom ponudili v uporabo.

Ob tem pa bi se poveljniku Logistične brigade, polkovniku Franju Lipovcu zahvalil za to, da nam je omogočil izvedbo pouka v njihovi telovadnici in Tanji Hrovat z MO Kranj, ki je navezala kontakt z njim in izpeljala dogovor.

ravnatelj Aleš Žitnik

Zadišalo je po dobrodelnosti

Na praznično okrašenem hodniku OŠ Franceta Prešerna je tudi v letošnjem decembru potekal tradicionalni Bazar. Na veselje vseh nas je bil dobro obiskan.

Na lično urejenih mizah so bili na ogled in seveda na prodaj različni izdelki. Kupili smo lahko okraske, obeske, ročno izdelane snežake in svečnike, pa voščilnice in božično žito. Letos je bilo na voljo tudi veliko jedi, od božične marmelade do piškotov in peciva. Plačevali smo s Prešerni, kar je bila letošnja novost, ki je še popestrila že tako bogat bazar.

V eni od učilnic je bil pravi lepotni salon, kjer smo se lahko sfrizirali, se naličili ali si uredili roke. Tudi tam je bil obisk res zelo dober. V glasbeni učilnici smo se preizkusili v igranju na inštrumente.

Ob božičnih pesmih smo se prijetno sprehodili med šolskimi »stojnicami«, ob omamnem vonju palačink izpod rok našega ravnatelja in pridnih učiteljic, ki so pekle in mazale palačinke z ekspresno hitrostjo.
In najbolj zanimivo? Srečelov seveda! Z bogatimi nagradami in srečkami, ki so vse dobitne, je bilo veselje res veliko.
Po dobrih dveh urah smo se počasi razšli, polni lepih občutkov in z mislijo, da smo v tem prijetnem večeru naredili tudi dobro delo: potrebščine, ki smo jih zbrali kot vstopnino in vsi prispevki z bazarja bodo namreč namenjeni šolskemu skladu, katerega namen je pomagati našim učencem v stiski.
V sklad se je na koncu steklo 3647 €.

Elvira Garibović

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

Iceland Liechtenstein Norway grants
Norway grants

SCHOOL21 – gremo ven – obisk Norveške

Na šoli smo se vključili v projekt norveškega finančnega mehanizma SCHOOL21 – gremo ven!, ki povezuje 5 partnerjev – 4 iz Slovenije in 1 iz Norveške: Gimnazija Franceta Prešerna Kranj kot vodilni partner, OŠ Franceta Prešerna Kranj, BSC, d.o.o. Kranj, Regionalna razvojna agencija Gorenjske, Socialna akademija Ljubljana ter Møre and Romsdal County Council (Norveška).

Glavni cilj projekta je, da s pomočjo razvoja nove metode in orodja poučevanja mlade že med procesom formalnega izobraževanja opremimo z veščinami in znanji 21. stol., ki so potrebni za samostojno življenje in delo. Pri tem bi uporabili koncept izvajanja učenja na prostem.

V času od 3. do 7. 10. smo v okviru projekta obiskali norveške partnerje. Na sever smo se odpravili z namenom spoznati in začutiti utrip pouka na prostem. Prvi dan smo porabili predvsem za potovanje iz Slovenije v Molde – enega večjih krajev v pokrajini Møre og Romsdal. Møre leži ob fjordu in s tem ponuja mnogo aktivnosti v naravi in tudi ob morski obali.

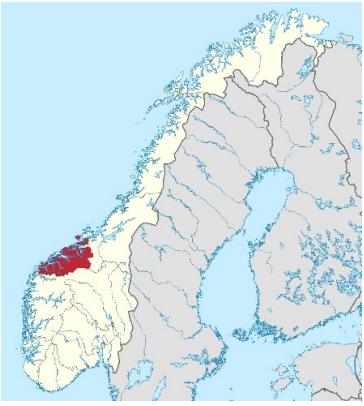

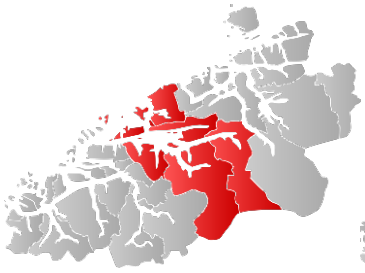

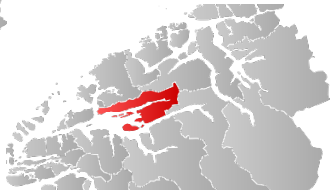

Gostitelji Olav Drangeid, Cecilia Lillthors in Marte Melbø so nas v torek zjutraj toplo sprejeli in nas odpeljali do prve šole, kjer smo si ogledali njihovo delo z učenci. Gre za manjšo šolo Angvik skole z okoli 50 učenci od 1. do 7. razreda. Popeljali so nas v svoj kotiček v gozdu, kjer redno (vsaj enkrat tedensko) izvajajo pouk na prostem. Kljub hladnemu vremenu in občasnemu pršenju so otroci veselo in zagnano iskali rešitve na zadane naloge ter ob tem urili svoje znanje norveščine, matematike in zgodovine. Naloge so bile zastavljene tako, da so bili učenci ves čas aktivni. Ob koncu učnega procesa so nam s ponosom pokazali tudi bivališča v gozdu, ki so jih gradili v prostem času. Ob koncu našega obiska smo se pogreli ob ognju, ki ga je

zakurila Marte, in se okrepčali z malico, ki so jo prinesli od doma. Mi smo imeli nekaj časa za razgovor z učiteljico o njihovem načinu dela in poučevanja.

Foto: Nastja Podobnik

Foto: Aleš Žitnik

Foto: Cecilia Lillthors

Nato smo se vrnili v Molde v Molde videregående skole. To je srednja šola, primerljiva naši gimnaziji, ki učence pripravlja predvsem na študij. Prisostvovali smo pouku naravoslovja. Tu se je večina pouka odvijala v učilnici. Z dijaki smo šli ven do potoka poleg šole, kjer so nekateri izmed dijakov nabrali alge in mahove. Vrnili smo se v učilnico, kjer se je nadaljeval pouk. Po pouku nas je sprejel tudi ravnatelj šole

Leif Magne Lervik in predstavil vizijo njihove šole kot tudi šolstva v njihovem okraju nasploh.

V popoldanskem času nas je Marte peljala na pohod po mestu in nam pokazala nekaj znamenitosti mesta Molde, kjer je vključeno tudi gibanje na prostem. Pokazala nam je svoje delovno mesto in predstavila projekt Stikk UT!, ki spodbuja ljudi h gibanju v naravi oz. pohodništvu, saj ob tem zbirajo točke. Marte tudi organizira tabore za otroke v času počitnic.

Naslednji dan smo obiskali dve osnovni šoli – Sylte skole in Tornes skole.

Na prvi šoli, Sylte skole, ki jo obiskuje 176 učencev od 1. do 7. razreda, so učenci delovali v več skupinah, razdeljeni po starosti. Razporedili so se po šolskem dvorišču oz. prostoru zunaj šole. Tam so reševali naloge za utrjevanje znanja. Učenci prvega razreda so se urili v štetju z žrebanjem številk, razporejanjem po pravilnem vrstnem redu in poimenovanju števk. Učenci drugega razreda so iskali navodila nalog po grmovju v okolici šole, s pravilnimi odgovori so dobili geslo. Učenci tretjega razreda

so utrjevali norveški jezik, naravoslovje in matematiko. Na šolskem igrišču (obloženim z umetno travo) so morali imenom živali poiskati sliko in kako se oglaša ter razporediti številke od 1 do 100 na črto ob golu. Vsako številko so tekli iskat na polovico igrišča. Četrta skupina učencev je gradila bivališče v naravi in ob tem uporabljala žage in nože ter seveda svojo domišljijo ...

Na Tornes skole pa imajo 101 učenca od 1. do 7. razreda. Tu smo se gostje razdelili v dve skupini in spremljali učence v učilnico v naravi. Skupina z otroki 1. in 2. razreda je šla do morske obale, kjer so učenci iskali določene organizme: školjke, polže, rake, morske zvezde, morske ježke, morske alge ... Učenci so bili neverjetni, ni jih oviral ne mraz ne hladna voda. Druga skupina je šla z otroki 3. in 4. razreda na hrib. Pot jih je vodila skozi naselje, na vsake 50 m so bili malo s poti izobešeni plastificirani listi z raznimi nalogami – matematika, naravoslovje, angleški in norveški jezik. Šlo je za skupinsko delo z učnimi listi. Po poti nazaj so se učenci kotalili po hribu navzdol.

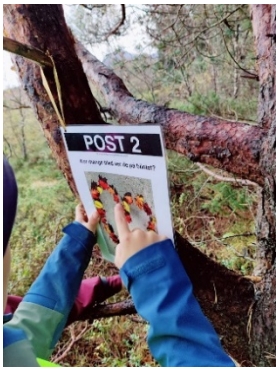

Foto: Andraž Šiler

Po ogledu šol so nam gostitelji tudi razkazali lepote Norveške in njeno bogato kulturo ter zgodovino. Ogledali smo si zgodovinsko vasico Bud, značilne ribiške hiše in tudi bunker iz 2. svetovne vojne. Peljali smo se po Atlantic road in po turistični cesti, ki vodi mimo čudovite norveške pokrajine.

V četrtek smo se vsi projektni partnerji srečali na zaključnem sestanku. Pregledali smo opravljeno delo in se zazrli v prihajajoče mesece in naloge, ki nas v okviru projekta še čakajo.

Ob odhodu smo družno ugotavljali, da imamo v Sloveniji ogromno možnosti za pouk v naravi. Ovire so pri nas predvsem sistemske – normativi spremstva, število učencev v razredu, organiziranost pouka predvsem v tretji triadi … in seveda miselnost, da v 'slabem' vremenu ne moremo biti na prostem. Kakor pravijo v severnih deželah – ni slabega vremena, so samo slaba oblačila.

Sonja Grilc, vodja projekta Gremo ven na OŠ Franceta Prešerna Kranj

GOZD KOT NAŠA UČILNICA

Z letošnjim šolskim letom na OŠ Helene Puhar Kranj učencem 1., 2. in 3. razreda NIS omogočamo pouk v gozdu. Enkrat tedensko, ob ponedeljkih, se primerno obuti in oblečeni odpravimo v bližnji gozd. S seboj ne nosimo zvezkov in knjig, peresnic in map, le plastenko z vodo in malico. Didaktični material za izvajanje pouka učiteljice poiščemo v gozdu, gozdna tla pa 'pometemo' z vejo in to je tisti dan naša šolska tabla.

Gozdna pedagogika ni nekaj novega, njeni začetki segajo v 50.leta 20. stoletja v Skandinavijo, razširila pa se je po celem svetu. Tudi v Sloveniji je gozdna pedagogika razširjena, v Mrežo gozdnih vrtcev in šol je letos vključenih preko 230 izobraževalnih ustanov.

Stik z naravo oziroma preživljanje časa v gozdu ima na človeka številne pozitivne učinke. Znižuje srčni utrip in krvni tlak, zmanjšuje stres, izboljša koncentracijo ter sprošča um. Čas v gozdu krepi tudi naš imunski sistem. Skozi gibanje v gozdu otroci krepijo motorične sposobnosti. Raziskave kažejo, da v gozdu otroci lažje navezujejo socialne stike ter da je občutno manj konfliktov med njimi. Gozd na eni strani ponuja idealno okolje za sprostitev in pomiritev, nudi pa tudi neskončno število možnosti za igro in učenje.

V gozdu obdelamo teme, ki bi jih drugače v razredu, le prostor ter materiali so drugi. Na začetku ure najprej zapojemo pesem »Mi pa gremo v gozd«, potem pa učence razdelimo v skupine in jim damo naloge (naj naberejo določeno število palic, storžev, listov različnih barv,…), ki jih potem uporabimo, ko obravnavamo šolsko snov. Storže med seboj razvrščamo od najmanjšega do največjega, kostanje zložimo v obliko posameznih črk, iz palic pa oblikujemo trikotnik. Da se še malo razgibamo, stečemo vsi do visokega drevesa, pa hitro do nizkega. Obisk gozda zaključimo z likovnim poukom, ko na gozdnih tleh iz materiala, ki ga najdemo izdelamo kaj zanimivega.
Pouk v gozdu pa učencem nudi še veliko več. Učence v času bivanja v gozdu spodbujamo k zaznavanju sveta z različnimi čutili. Naj vonjajo drevesa, opazujejo spremembe v naravi, tipanje lubja, poslušajo živali, opazujejo spreminjajočo naravo… Učenci se v gozdu tudi zaigrajo čisto drugače kot v učilnici, več je sodelovanja in komunikacije med njimi. Učencem, ki imajo primanjkljaje na senzornih področjih, pa gozd omogoča zadovoljevanje le-teh, saj se lahko kotalijo po hribu, hodijo po hlodih,…

Učenci in učitelji se veselimo ponedeljkov, ko odhajamo v gozd. V šolo se vrnemo rahlo utrujeni, vendar vedno z novimi znanji in izkušnjami.

V tem prazničnem času smo z okraski, izdelanimi iz naravnih materialov, okrasili smrečico v gozdu na Rupi. Bralce lepo vabimo, da si vzamejo čas in si jo ogledajo v živo.

Špela Štefe, razredničarka 1./3. Razred

soseska DOLNOV Zlato polje

Po uspešni gradnji stanovanjskih sosesk širom Slovenije se je podjetje Dolnov odločilo, da v Kranju zgradi sosesko z 226 stanovanji v šestih stanovanjskih blokih na Zlatem polju. Dolnov si je z gradnjo v zadnjih dvajsetih letih pridobil izkušnje na področju izvajanja del, koordiniranja s kooperanti in pridobivanjem dovoljenj, kar je pogoj za uspešno primopredajo stanovanj kupcem.

Gradnja bo potekala v naslednjih fazah:

1. Pričeli smo z gradnjo in prenovo križišča pri Pizzeriji Gorenc, ki bo ključno za dostop do naše soseske.
2. Pričetek gradnje infrastrukture za stanovanja se predvideva v prvem kvartalu leta 2023.
3. Zaključek gradnje pa se predvideva v zadnjem kvartalu leta 2024.

Pri gradnji sosesk, kjer na enem mestu živi skupaj več generacij, se projekt zastavi tako, da soseska diha, da je dovolj prostora za zelene površine, da se otroci igrajo in da se generacije zbližujejo.

Soseske, ki jih je gradilo podjetje Dolnov so v Lenartu, Radencih, Novem mestu, Celju, Škofji Loki in bodoča stanovanjska soseska v Kranju na Zlatem polju.

Šuceva 23, 4000 Kranj, Tel.: 031 714 283 / 041 390 397, Email: dolnov@dolnov.si, Splet: www.dolnov.si

Gimnazija Franceta Prešerna

Gimnazija Franceta Prešerna
Kidričeva cesta 65, 4000 Kranj | T: 059 093 340/343 | F: 059 093 370
E: tajnistvo@gfp.si | **www.gfp.si**
@GIM_FP | Gimnazija Franceta Prešerna

Dobrodelnost in adventni čas na Gimnaziji Franceta Prešerna

Dobrodelnost na Gimnaziji Franceta Prešerna negujemo že vrsto let. Z dražbami športnih rekvizitov pomagamo sošolcem v socialni stiski, zbiramo star papir, oblačila, šolske potrebščine, obiskujemo starostnike v domu za ostarele, obdarujemo mladostnike … Pri humanitarni dejavnosti je aktivna tudi dijaška skupnost.

Dijaki GFP smo s svojo velikodušnostjo in srčnostjo tudi letos osrečili stanovalce v Domu starejših občanov v Preddvoru. Prednovoletna srečanja z njimi so naša stalnica že več kot pet desetletij. Vemo, da je za ljudi v jeseni življenja, ko čas teče počasneje, druženje nekaj najlepšega, še posebej v predpraznično času. Zanje smo dijaki najprej pripravili pester razvedrilni program, ki sta ga povezovali **Zala Benedik** in **Ana Avsec**, z recitacijami in petjem so ga obogatile še **Ula Avguštin**, **Manca Triller**, **Lana Perić** in **Nadja Štefančič**, za tehnično izvedbo pa je poskrbel **Nejc Peric**. Starostnike je še posebej navdušila **Zoja Bobnar**, ki je raztegnila meh svoje harmonike in z veselimi vižami marsikomu pričarala nasmeh na obraz, pa tudi solze sreče. Na koncu smo prav vsakega od 180 starostnikov obdarovali s sladkimi priboljški, ki smo jih kupili z zbranim denarjem dobrodelne akcije, ko je vsak dijak GFP v ta namen prispeval dobrodelni evro. Navdušenju stanovalcev DSO nad nami kar ni bilo videti konca in razšli smo se z obljubo, da jih prihodnje leto spet obiščemo.

Obdarovali smo vseh 180 starostnikov v DSO Preddvor

Dijaki GFP smo veseli, da smo tudi letos z dobrim delom in velikodušnostjo pripomogli k ohranjanju radosti in optimizma v srcih vseh tistih, ki jesen svojega življenja preživljajo v Domu starejših občanov v Preddvoru.

Nismo pa pozabili niti na mlajše, ki so v socialni stiski. Postali smo ***Božički za en dan.*** Vsak razred je pripravil darilno škatlo za velik nasmeh. Darila smo dostavili v Božičkovo delavnico in prepričani smo, da bomo marsikateremu otroku in starostniku, ki so tudi vključeni v projekt, polepšali praznične dni. Ponosni smo, da smo naredili nekaj dobrega in priklicali nasmeh na lica mladih in nekoliko manj mladih. S takšnimi dogodki mladi ponovno obudimo naše pozitivne vrednote, predvsem človečnost, srčnost in dobroto.

Darila Božičkov za en dan

Adventni dogodki so popestrili tudi naše šolsko življenje. Obiskal nas je Miklavž, pekli smo piškote, pisali voščilnice, pisma, praznično okrasili šolo … Še fizika je v decembru adventno obarvana. Na hodniku naše gimnazije smo začeli s fizikalnimi poskusi. Projekt smo poimenovali ***Fizika v adventu***. Dijaki poleg poskusov, ki jih pripravljajo dijaki 3. letnikov, tudi vsak dan odgovarjamo na zastavljene uganke na mednarodnem tekmovanju in se s svojim znanjem borimo za praktične nagrade ter za svoje ime na Pitagorovi čaši. Razred, ki bo najbolje odgovarjal na uganke, bo za eno leto postal ponosni lastnik pokala GFP.

Fizikalni poskusi na hodniku naše šole

Božiček nam je pripravili tudi zanimiv, zabaven in igriv decembrski lov na zaklad. Dijaki smo se morali boriti za božično-novoletne počitnice. Spoznali smo dva brata, ki živita v steklenem dvorcu in tako sovražita praznike, da sta želela tudi drugim preprečiti veselje. Kaj se jima plete po glavi in na kakšne ovire naletita, smo spoznali na različnih točkah gimnazije. Dijaki smo si pozorno ogledali video posnetke, poslušali navodila in reševali naloge. Srečali smo se z zanimivi izzivi, nalogami in se ob njih zabavali. Rešili smo vse uganke in s tem tudi božično-novoletne praznike.

GFP-jevci skupaj v decembrskem času ustvarjamo praznično, zabavno in poučno ozračje.

Dijaki in profesorji GFP

Leto 2022 uspešno za Gimnazijo Franceta Prešerna

Iztekajoče se leto je bilo za GFP uspešno. V štirih gimnazijskih programih se šola največ dijakov do sedaj, okrog 630. Dijaki lahko svoje v šoli pridobljeno znanje ponovno nadgrajujejo na mnogih izmenjavah in drugih obšolskih dejavnostih.

Zaradi velikega zanimanja za vpis na našo gimnazijo smo v š. l. 2022/23 dijake vpisali v dodatni oddelek splošne gimnazije. Prvošolci se tako izobražujejo v 7 oddelkih: 3 oddelkih splošne gimnazije, 1 športnem oddelku gimnazije, 2 oddelkih ekonomske gimnazije in 1 športnem oddelku ekonomske gimnazije.

Veseli nas, da v šoli pridobljeno znanje spet lahko nadgrajujemo na izmenjavah, taborih, ekskurzijah, kulturnih dnevih, delavnicah, tekmovanjih … Na izmenjavah so dijaki v letošnjem letu že obiskali francoske, finske, španske in nizozemske vrstnike in ji tudi gostili v Sloveniji. V letošnjem šolskem letu je zaživel tudi nov projekt Erasmus+ s Finci. Finski učitelji so nas obiskali in spoznavali naš šolski sistem.

Učitelji so izkušnje nabirali na Norveškem

Naši učitelji pa so zanimive izkušnje nabirali na Norveškem v okviru mednarodnega projekta School21, v katerem sodelujemo s štirimi slovenskimi partnerji, med njimi tudi OŠ Franceta Prešerna, in enim norveškim. Profesorji so se spoznali z metodami in sistemom poučevanja v učilnicah na prostem. Izvedeli so, da morajo na Norveškem otroci prve triade vsaj enkrat tedensko imeti pouk v naravi, medtem ko je od 4. razreda dalje to priporočeno, vendar se zelo spodbuja takšna oblika pouka tudi v višjih razredih.

Znanje smo dijaki in učitelji nadgrajevali ne le na izmenjavah, ampak dijaki tudi na tekmovanjih. Še posebej je dijake navdušilo *Nasino tekmovanje*, na katerem so

osvojili tretje mesto, kljub temu da so sodelovale poleg srednjih šol tudi višje šole in univerza iz Beograda. Dijaki **Sara Frelih**, **Aljaž Kmetec**, **Alina Jamšek** in **Pia Peternelj** so se pod vodstvom svojih mentorjev, profesorja informatike **Davida Konca** in fizike **Nejca Davidovića**, spopadli z Nasinim izzivom **»NASA International Space Apps Challenge«**.

Sara Frelih, Alaž Kmetec, Alina Jamšek in Pia Peternelj z mentorjem in profesorjem informatike Davidom Koncem (z leve)

Izziv NASE je bil na kratko in zanimivo predstaviti zmožnosti in delovanje vesoljskega teleskopa JWST (James Webb Space Telescope), ki je zaslužen za najkakovostnejše slike vesolja, ki so jih posneli julija. Dogodek je na daljavo gostil Inkubator Sežana. Dijaki so se odločili za namizno igro, pri kateri so kartice z vprašanji glavni gradnik. Delali so na igralni površini, bazi podatkov in na 3D modelu teleskopa. Igra se začne na istem polju in igralci mečejo kocko ter se poljubno pomikajo po igralnem polju. Smeri na plošči je več in vsako polje je drugačne barve, kar predstavlja drugačno kategorijo vprašanj (npr. na splošno o vesolju, o teleskopu, zgodovini vesolja, planetu Zemlja …). Ko pristaneš na polju, odgovarjaš na vprašanje na kartici. Glede na težavnost si potem nagrajen z določenim številom zvezdic. Na igralnem polju sta tudi dve mesti za trgovanje. Na njih igralec kupuje dele teleskopa, ki so jih dijaki natisnili na šolskem 3D tiskalniku. Ko se sestavi celoten teleskop, se igra konča.

Dijaki so tudi na Twitter-ju pozvali slovenske astronome k sodelovanju in povratnim informacijam o namizni igri ***»Build the telescope«.*** Na Zoom-u se jim je javil

astronom dr. Jure Japelj. Z novimi idejami in komentarji so igro nadgradili. Pripravili so tudi pravila igre, demo- in videoposnetek. Sledila je še predstavitev pred komisijo. Nad oceno komisije so bili mladi astronomi navdušeni, saj so dijaki Gimnazije Franceta Prešerna osvojili izvrstno 3. mesto v konkurenci srednjih in višjih šol ter univerze iz Beograda. Za nagrado so prejeli sredstva za sodelovanje z Inkubatorjem Sežana in ogled Centra Noordung.

Tako kot se je novo šolsko leto na naši gimnaziji začelo pestro, bomo tudi v prihodnje dijakom omogočali številne obšolske dejavnosti, projekte, krožke, tekmovanja, izmenjave ..., s katerimi bodo nadgrajevali v šoli pridobljeno znanje.

Dijaki in profesorji GFP

Harfist Jernej Mišić - diplomiral že tri mesece po maturi

Dijak četrtega letnika Gimnazije Franceta Prešerna v š. l. 2021/22 in maturant generacije 2022, Jernej Mišič, je eden najboljših harfistov v Sloveniji. V času gimnazijskega izobraževanja na GFP je obiskoval tudi Konzervatorij Jacopo Tomadini v italijanskem Vidmu. Julija 2022 je uspešno opravil maturo in čez tri mesece tudi diplomiral. Svojo študijsko pot nadaljuje v Haagu.

Jernej Mišić – diplomiral že tri mesece po maturi

Jernej Mišič je izredno perspektiven harfist, ki se je vzporedno šolal. Bil je dijak ekonomske gimnazije na Gimnaziji Franceta Prešerna in gojenec Državnega konservatorija Jacopo Tomadini v Vidmu v Italiji. Njegovi dnevi so bili prepleteni med dijaškimi in študentskimi obveznostmi, dnevnim vadenjem harfe ter potovanji med Kranjem in Vidmom.

Jernej se je harfo začel učiti pri šestih letih na glasbeni šoli v Kranju, kjer je zaključil obe stopnji glasbene šole in bil v zadnjem letniku tudi že gojenec konservatorija v Vidmu. »Nastopi in tekmovanja so mi ves čas izreden izziv. Na mnogih tekmovanjih sem bil najmlajši tekmovalec. Imel sem možnost, da sem nastopal na revijah za mlade harfiste v Italiji. Star sem bil enajst let, ko sem bil na tekmovanju Lily Laskine v Parizu in sem nastopil na velikem odru kraljevega pariškega konservatorija za glasbo. Povabili so me tudi, da bi študiral v Julliard School v New Yorku,« je povedal Jernej.

V Vidmu v Italiji so menili, da je Jernej predakademski študij s svojim znanjem že presegel in da je najbolje, da se odloči za univerzitetnega. »Bilo me je kar malo strah, kako bom doma uskladil šolanje na gimnaziji in študij v Vidmu. Ni bilo lahko, vendar sem uspel. Vsak dan sem si postavil prioritete in jih poskušal dosledno uresničiti," je dodal Jernej. Sprejet je bil tudi na Focus on Youth, svetovni harfistični kongres. Nanj se je z videoposnetki prijavilo čez 500 harfistov, sprejeli so jih 25. Ponudili so mu tudi mesto v orkestru harf Ventaglia. Večkrat pa je s svojim glasbenim talentom in znanjem navduševal tudi goste predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja na državnih protokolarnih prireditvah. O svojih glasbenih načrtih je spregovoril tudi na italijanski nacionalni televiziji RAI, kamor je bil povabljen kot dobitnik prestižne nagrade, ki si jo je priigral na tekmovanju "Premio, degli Arti", na najkakovostnejšem harfističnem italijanskem tekmovanju.

»Izzivov je veliko, vendar se jih veselim. Eden od njih je tudi koncert, ki ga bom imel v prihodnosti na GFP. Hvaležen sem, da so me na Gimnaziji Franceta Prešerna pri mojih ambicijah in načrtih vedno podpirali ter mi omogočali usklajevati obveznosti na obeh šolah. Omogočili so mi celo učenje italijanskega jezika kot drugega tujega jezika in ko sem postal Mladi up Zavarovalnice Triglav, so zavzeto glasovali zame.«

Jernej študij sedaj nadaljuje v Haagu, vendar se z veseljem vrača domov, tudi na Gimnazijo Franceta Prešerna.

Dijaki in profesorji GFP

REPUBLIKA SLOVENIJA
VARSTVENO DELOVNI CENTER KRANJ - VDC KRANJ
KIDRIČEVA CESTA 51, 4000 KRANJ

DRAGOCENA POVEZANOST VARSTVENO DELOVNEGA CENTRA KRANJ Z LOKALNIM OKOLJEM

Varstveno delovni center Kranj (VDC Kranj), je javni socialnovarstveni zavod, ki poleg storitve posebnega institucionalnega varstva odraslih oseb s posebnimi potrebami, ki uporabnikom predstavlja dom, v štirih dislociranih enotah izvaja socialno varstveno storitev vodenja, varstva in zaposlitve pod posebnimi pogoji. Ena se nahaja na Zlatem polju v Kranju.

V obliki organiziranega varstva uporabnikom – odraslim osebam z motnjo v duševnem razvoju, ki so lahko dodatno senzorno in/ali gibalno ovirane, daje možnost aktivnega vključevanja v družbeno življenje in delovno okolje ter opravljanje koristnega, vendar njihovim zmožnostim primernega dela.

Ponosni smo, da se nahajamo v okolju, kjer nas v našem delovanju podpirajo in prepoznajo kot pomembnega družbenega akterja eminentna združenja in tudi Mestna občina Kranj. V veliko čast nam je, da smo lahko tudi v letošnjem letu sodelovali na dobrodelni prireditvi »Povežimo se« na Brdu pri Kranju, v organizaciji Lions kluba Kranj in Rotary kluba Kranj, v sodelovanju z Mestno občino Kranj.

Za namen prireditve ob desetletnici smo v VDC Kranj izdelali posebne gumbe, ki prinašajo srečo in pooseblјajo simbol prijateljstva, poimenovali smo jih kar »knofi«. Naše »knofe« so lahko udeleženci prireditve kupili in se tudi slikali v unikatnem fotografskem kotičku, ki smo ga pripravili za ta poseben dogodek.

Počaščeni smo, da smo bili lahko del zgodbe Lions klub Kranj in Rotary klub Kranj, ki jo lahko pišemo naprej. Iz sredstev, ki so bila zbrana v okviru prireditve, smo prejeli donacijska sredstva, s katerimi nam je bil omogočen nakup masažnega stola in s tem izvedba dodatnih, nadstandardnih vsebin, ki pomembno prispevajo h kakovosti življenja naših uporabnikov.

Slike, narejene na dan otvoritve masažnega stola v sobi za sproščanje, povedo več kot tisoč besed - nepopisno veselje in navdušenje naših uporabnikov. Celoten kolektiv uporabnikov in zaposlenih, masažnemu stolu pripisuje edinstveno in dodano vrednost, saj pripomore k uresničevanju našega poslanstva, ki temelji na uporabnikovem zadovoljstvu, kakovosti življenja in občutku varnosti.

Pravijo, da je masaža kot svež zrak za možgane, zato verjamemo, da bo tudi uporaba masažnega stola spodbudila našo kreativnost in nas delno razbremenila od skrbi vsakdana.

Letošnja umirjena epidemiološka situacija nam je omogočila, da smo se ponovno udeležili številnih stojnic, izvajali različne aktivnosti z zunanjimi izvajalci, organizirali izlete, letovanja, pripravili Dneve odprtih vrat in prednovoletna srečanja zakonitih zastopnikov, staršev in skrbnikov in uspešno izpeljali vse nam pomembne, tradicionalne dogodke, s katerimi krepimo našo medsebojno povezanost. V tem času smo spoznali, kako dragocena so skupna doživetja, ki nas povezujejo in bogatijo.

Dragi sokrajani, veseli nas, da nas podpirate tudi z nakupi naših unikatnih izdelkov, zato vas tudi v tem prazničnem času vabimo v trgovinico enote Kranj, na lokaciji Kidričeva cesta 51.

Bliža se najlepši čas v letu, preživite ga v krogu najdražjih, v novo leto 2023 pa vstopite z odprtim srcem in polni pričakovanj.

Kolektiv uporabnikov in zaposlenih VDC Kranj

ŠOLSKI CENTER KRANJ ZA POKLICE PRIHODNOSTI

Šolski center Kranj
Kidričeva cesta 55, 4000 Kranj
tel: (04) 280 40 00
fax: (04) 280 40 35
www.sckr.si

SREDNJA TEHNIŠKA ŠOLA ŠOLSKI CENTER KRANJ

Profesorici srednje tehniške šole na »Job Shadowingu«

V okviru projekta »Erasmus+ projekt Nadgradimo znanje z izkušnjami« smo se v prvem tednu oktobra odpravili na Dunaj. Štirje dijaki tretjega letnika smeri elektrotehnik, profesorica Tina Rajhman in jaz smo se zbrali v Ljubljani in po petih urah vožnje z avtobusom prispeli na cilj. Dijaki so trenutno na praktičnem usposabljanju z delom v tujini, midve pa sva se udeležili Job shadowinga oziroma senčenja v gimnaziji Billrothgymnasium. V prispevku bom skušala na kratko opisati svojo izkušnjo.

Šolo obiskujejo mladostniki po končani štiriletni osnovni šoli oziroma Volkschulle. Šolanje v gimnaziji traja osem let. Učitelji večinoma poučujejo dva predmeta, za naše razmere tudi precej nenavadne kombinacije, npr. matematiko in kemijo, pa tudi matematiko in geografijo ali celo matematiko in športno vzgojo.

Za senčenje oziroma udeležbo pri pouku sem se odločila zato, ker me zanima, kako poteka poučevanje predvsem matematike v drugih državah. Senčenje poteka tako, da v razredu spremljaš dogajanje, se tudi aktivno vključiš in pomagaš dijakom pri njihovem delu ali pa jim kaj razložiš.

Pri pouku sem bila vsak dan vsaj 4 šolske ure. Večino ur sem bila pri pouku matematike, pa tudi opisne geometrije in kemije. Pouk pričenjajo nekoliko kasneje kot pri nas, ob 8. uri. Šolska ura traja 50 minut. Število dijakov pri pouku je zelo različno, veliko imajo tudi izbirnih predmetov. Pri nekaterih urah je v učilnici cel razred, sicer pa se glede na svoje interese razdelijo v skupine in sodelujejo pri drugem predmetu. Prvih nekaj minut šolske ure je namenjenih oddaji, pregledu oziroma vračilu izdelkov, ki so jih dijaki naredili za domačo nalogo. Sledi kratka razlaga, večina časa pa je namenjena reševanju nalog. Vmes je veliko pogovora učitelja z dijaki. Pogosto dijaki samostojno rešujejo naloge oziroma izpolnjujejo učne liste. Veliko nalog je izbirnega tipa, izbrane odgovore morajo dijaki znati dobro utemeljiti. Pri reševanju nalog pogosto uporabljajo tehnologijo. Učitelj ima, posebej v višjih letnikih, veliko bolj vlogo mentorja kot predavatelja. Pri mlajših dijakih je več poudarka na vzgoji, disciplini v razredu, pri starejših nisem opazila večjih vzgojnih težav. Telefoni dijakov so sicer na klopeh, a ostajajo nedotaknjeni.

Spremljala sem tudi delavnico izražanja z gibanjem, ki jo izvajajo v času podaljšanega bivanja za skupino otrok, ki kažejo znake hiperaktivnosti. Delavnica vzpodbuja kreativnost, krepi samozavest, sodelovanje v skupini, poglablja medsebojne odnose.

Obisk tuje dežele je namenjen tudi spoznavanju naravnih in kulturnozgodovinskih znamenitosti, sporazumevanju v tujem jeziku, spoznavanju kulinarike, opazovanju utripa mesta in vsakdanjega življenja v njem. Prvi stik z velikim mestom je bila ogromna glavna železniška postaja Hauptbahnhof. Tako kot v vseh večjih mestih, tudi na Dunaju glavnina prometa poteka pod zemljo, kar s pridom uporablja velika večina meščanov, študentov, dijakov, obiskovalcev.

V popoldanskem prostem času sva si s kolegico Tino Rajhman ogledali center mesta, muzej Madame Tussauds, muzej Sissi, park Schoenbrunn, palačo Gloriette in živalski vrt, galeriji Belvedere, privoščili pa sva si tudi vožnjo z znamenitim kolesom »Wiener Riesenrad«. Seveda ni šlo brez za Avstrijo značilnega zrezka »Wiener schnitzel« in znamenite »Sachertorte«, česar ob obisku Dunaja res ne smete zamuditi. Vesela sem, da sem se lahko udeležila takšnega usposabljanja. Upam, da se bom še kdaj. Zdi se mi namreč zelo pomembna izmenjava izkušenj z učitelji, ki poučujejo isti ali podoben predmet. Morda bi lahko bilo več časa namenjenega izmenjavi mnenj o poučevanju, o konkretnih učnih urah, o uporabi tehnologije. Senčenje se mi zdi pomembno tudi v smislu poglabljanja znanja tujega jezika, poznavanja strokovnih izrazov v tujem jeziku. To omogoča sledenje tuji literaturi in s tem prispeva k zanimivejšemu in bolj privlačnemu pouku. Pomembna komponenta usposabljanja v tujini se mi zdi možnost spoznavanja naravnih, kulturnozgodovinskih znamenitosti.

Maja Arh

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH
ŠOLSKI CENTER KRANJ

Na dan Rudolfa Maistra, 23.11.2022, smo na Šolskem centru Kranj gostili dr. Nevenko Bogataj, ki smo jo povabili k pripravi 10. predavanja iz sklopa Iskrive podobe Iskrivih kart o pikovi dami dr. Angeli Piskernik. Naključje. Morda. Ali pač ne. Rudolf Maister in Angela Piskernik sta bila sodobnika in sta prijateljevala.

Povzetek predavanja Dr. Nevenke Bogataj:

Podatke o dr. Ángeli Piskernik je večinoma zbral zgodovinar Janez Stergar in sem jih črpala iz različnih virov, k čemur dodajam kak dodaten utrinek. Da bi jo lahko razumeli, je ključno poznati **prostor**, v katerem je rastla in delovala – gore na meji med Slovenijo in Avstrijo, ter **čas,** težavno obdobje prelomov po nacionalnih in nato še ideoloških kriterijih.

Dr. Ángela Piskernik je bila rojena v kapelških grapah v izteku 19. stoletja, točneje 1886 v Lobniku nad Železno Kaplo. Po ljudski šoli v Železni Kapli je nadaljevala na učiteljišču v Celovcu, maturirala v Gradcu in nato doktorirala na Dunaju. Danes se zdi tak **izobrazbeni lok** razmeroma razumljiv, a za deklico, deseto v družini, je bila nenavaden in izjemen, saj je potekal v času nacionalnih trenj in političnih sprememb. Terjal ni le sposobnosti, ampak *trdo delo in upornost*. Ne vem, če jo danes še imamo, saj so okoliščine že več generacij ugodnejše. Ángela, kot se je imenovala sama, je zmogla nadaljevati svojo življenjsko pot po številnih zaposlitvenih oz. delovnih zavrnitvah, ki nas danes izzivajo z vprašanjem: kako močni smo v pomanjkanju preizkušenj mi sami? Kot druga slovenska doktorandka naravoslovja namreč **v svojem prostoru ni našla zaposlitve**, saj tedaj (kot morda še vedno) Slovencem niso bili naklonjeni ter je tekma za delovna mesta v času predvojne recesije dajala prednost ljudem nemškega porekla, skoraj zagotovo tudi moškim. Po obdobju aktivizma za slovenstvo – bil je to čas koroškega plebiscita – je poučevala pri g. Janku Brejcu, je z njegovo pomočjo našla službo v Ljubljani. Podobno kot številni mladi slovenski intelektualci oz. šolani ljudje je prišla v Ljubljano in se zaposlila v Kranjskem deželnem muzeju. Po nekaj letih je to delovno mesto morala zapustiti, po odloku iz Beograda, ki je ukinil več delovnih mest. Z **odličnim znanjem / (tudi) nemščine** je poučevala in bila »kazensko« **premeščena** v novomeško gimnazijo.

Po vrnitvi v Ljubljano je sledila deportacija v taborišče Ravensbrück, kjer se je s taboriščnicami lotila **zbiranja receptov.** Tako je nastala edinstvena zapuščina, predstavljena v dokumentarnem filmu RTV SLO Kuharska knjiga, ki nam je vsem spletno dostopen. Po vrnitvi je okrevala predvsem na Jezerskem in v krogu svoje družine ter nadaljevala strokovno delo: posodabljala je priljubljeni t.i. *Ključ, imenovan Piskernica* in se posvetila **naravovarstvu.** V njem in z njim je dosegla svojo prepoznavnost in končno tudi javno priznanje. Odtis, ki ga dr. Angela Piskernik pušča

za seboj, ni le njena bibliografija, ampak so mnoga zavarovana območja, revija Varstvo narave, danes društvo CIPRA, nekoč Komisija za varovanje Alp, katere pobudnica, ustanovna in častna članica je bila. Morda niti ni slučaj, da ob 70-letnici CIPRE pozornost posvečamo tudi njeni slovenski predstavnici, ki je razmišljala prek državnih, politično zarisanih meja.

V mojih očeh njeno ime izžareva predvsem **samozavesten značaj, garaško zbiranje vseh vrst podatkov in nepopustljivo narodno in naravoslovno zavest**. Njen premočrtnost, mestoma humorno, si je včasih vrata pri odločevalcih tudi zaprla, a sadove njene razgledne upornosti uživamo danes mi. Zato je prav, da jo poznamo in še dalje in globlje spoznavamo.

Predavanje si lahko ogledate v celoti na youtubu, če poskenirate QR kodo ali pa na povezavi: https://www.youtube.com/watch?v=MUwNV2SSmwk

DOBRO JE TREBA DELITI.

pripravila: Marko Arnež in Polonca Hafner Ferlan

STROKOVNA GIMNAZIJA
ŠOLSKI CENTER KRANJ

Strokovna tehniška gimnazija – inovativna gimnazija za bodoče inženirke in inženirje

Strokovna gimnazija Šolskega centra Kranj je manjša tehniška gimnazija, ki je edina te vrste na Gorenjskem. Je **več kot gimnazija**, saj ponuja svojim dijakom poleg gimnazijskega programa tudi možnost učenja na strokovnih področjih računalništva, strojništva in elektrotehnike. Namenjena je fantom in dekletom, ki imajo radi naravoslovje in jih zanimajo tehnična področja in moderne tehnologije. Ker so dijaki zelo inovativni in jih veliko že inženirsko razmišlja, snuje, sestavlja ter preizkuša svoje inovacije, pa na šoli že drugo leto deluje tudi skupina inovativnih dijakov vseh letnikov pod imenom **Glave skupaj**. Dijakom je sodelovanje v skupini v veliko veselje in izziv. Ob tem pa razvijajo ne samo svoje **talente in inovativnost,** pač pa tudi podjetnost in spretnosti kot so timsko delo, sodelovanje, komunikacija, nastopanje, predstavljanje svojih idej in izdelkov, kar jim bo vsekakor koristilo tudi na njihovi nadaljnji študijski in profesionalni poti.

Skupina inovativnih dijakov Glave skupaj

Strokovna tehniška gimnazija je tudi sicer znana po svojih drugačnih, inovativnih oblikah dela z dijaki, za katere je že dvakrat prejela nagrado **Inženirska iskra** za inovativne dosežke na področju šolstva. Po dveh uspešnih projektih – Inženir za en dan – senčenje v podjetjih in projekta Inženirski izziv, so se letos prvič lotili novega projekta namenjenega razvijanju veščin vodenja. Tako je nastala **Mala šola vodenja** kot še ena nova oblika dela z našimi dijaki okviru spodbujanja podjetnosti in inovativnosti pri dijakih. Strokovna tehniška gimnazija ima zelo jasne cilje in vrednote in poleg tega, da vzgajamo bodoče inženirke in inženirje, je ena izmed naših pomembnih vrednot tudi ta, da vzgajamo bodoče vodje.

Prvi dan male šole vodenja v Iskratelu

Malo šolo vodenja smo pripravili na pobudo dijakov v sodelovanju z zunanjimi partnerji, pri čemer so nam na pomoč priskočila različna podjetja in njihovi

predstavniki. Malo šolo vodenja smo izvedli v vsebinsko različnih dveh delih, na njej pa je sodelovalo 23 dijakov od 1. do 3. letnika. Prvi dan so dijaki v podjetju Iskratel sodelovali na okrogli mizi na temo vodenja, trajnosti, javnega nastopanja in osebnega brandinga (znamčenja). Prav tako so si ogledali tudi en del podjetja, kar jim je bilo še posebej všeč. V torek so poslušali osebno zgodbo Gregorja Kite, direktorja kakovosti v podjetju Iskraemeco, ki je dijake navdušil s svojo zgodbo, prav tako pa jih je spodbudil k razmišljanju o tem, kakšne lastnosti potrebuješ, da postaneš vodja, katere kompetence so za to pomembne. V nadaljevanju pa je z dijaki izvedla delavnico Ajda Novak, direktorica podjetja OTB Marketing, ki je dijakom predstavila elemente dobrega življenjepisa ter digitalni marketing prek platfome Linkedin.

Delavnica z Ajdo Novak

Dijaki so izpolnili tudi evalvacijo prve Male šole vodenja, ki je pokazala, da so nanje največji vtis naredile ravno osebne življenjske zgodbe predavateljev, njihova pozitivna naravnanost in sproščenost ter da so komunikacijske veščine pogosto bolj pomembne od same (smeri) izobrazbe. Všeč jim je bilo tudi to, da so lahko aktivno sodelovali pri razlagah in zastavljali ter odgovarjali na vprašanja. Kot najbolj uporabno in koristno se jim je zdelo to, da so bolje spoznali, kakšna je pot do tega, da postaneš vodja in kakšen naj bi bil vodja, da je potrebno verjeti vase in delati na sebi, da je službo potrebno iskati na področjih, ki te veselijo, imaš strast za njih, ne pa nujno tam, kjer se obeta najvišja plača, ter da so se spoznali s platformo LinkedIn.

Strokovna tehniška gimnazija je že nekaj časa vključena v iniciativo **Inženirke in inženirji bomo!** in tako je novembra v prostorih ŠC Kranj potekal že četrti dogodek

Inženirke in inženirji bomo!, kjer so dijaki v **Bitki talentov** pokazali svoje inovacije, na okrogli mizi pa so z gosti spregovorili o tem, kako izbrati karierno pot in biti pri tem uspešen.

Dijaki, ki so se predstavili s svojimi inovacijami, so bili David Carrotta s svojim mešalnikom, Lana in Tara Radočaj Novosel kot državni prvakinji v robotiki, Miha in Luka Šlibar z radarsko pištolo, Urh Šarlija s projektom Race na soncu in Samo Fras s svojimi izdelki na 3D printerju. Na okrogli mizi pa so svoje karierne poti in osebne izkušnje dijakom predstavili: direktorica službe podporni informacijski sistemi na Zavarovalnici Triglav Polona Kus, letalska mehaničarka v podjetju Adria Tehnika Rosana Kolar, direktor tovarne v podjetju Knauf Insulation Blaž Radej, vodja inovacij v Iskratelu Gregor Smolej in direktor podjetja Genis Janko Štefančič.

Gostje okrogle mize na dogodku Inženirke in inženirji bomo!

Več informacij dobite na: www.sckr.si/sg

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA
ŠOLSKI CENTER KRANJ

Predstavitev raziskovalne naloge na višji strokovni šoli

Letošnje leto je zaznamovala svetovna konferenca o podnebnih spremembah, ki je bila 7. 11. in 8. 11. 2022 v Sharm El Sheikh-u v Egiptu. Spreminjanje podnebja je med največjimi izzivi našega časa, njegove posledice pa narekujejo državam, da trajnostnemu razvoju posvetijo čim več pozornosti.

Zato smo se na Višji strokovni šoli Kranj, ŠC Kranj pri predmetu Poslovno pravo odločili za raziskovalno nalogo na temo: Inovativne rešitve za trajnostni razvoj in družbeno odgovornost do okolja na primeru ISKRAEMECO, d. d, Kranj.

Na podlagi pregleda literature in virov smo postavili teoretična izhodišča za predlagano temo in pripravili empirično nalogo. Zanimalo nas je, kako visoko tehnološko podjetje, ki deluje na globalnem trgu z inovativnimi rešitvami, vpliva na trajnosti razvoj in družbeno odgovornost do okolja.

Predstavitev raziskovalne naloge za študente 1. letnika programa Ekonomist je potekala v četrtek, 1. 12. 2022, v prostorih Srednje ekonomske in srednje gradbene šole, ŠC Kranj. Prisotne je pozdravila ravnateljica Višje strokovne šole mag. Lidija Grmek Zupanc. Na dogodku je bil navzoč tudi predavatelj Viktor Stare. Izsledke raziskave in teme so predstavili študenti: Lana Novak, Maša Omerza, Valon Gajqevici in Darko Mrzić s predmetno predavateljico.

Trajnostni razvoj se uporablja v pomenu izboljšati kakovost človekovega življenja in hkrati živeti znotraj meja zmogljivosti okolja. Predstavljena so prizadevanja za blaženje posledic podnebnih sprememb v različnih mednarodnih in evropskih dokumentih, kot so AGENDA 2030, Usmeritve Evropske komisije do leta 2050 in drugi dokumenti.

Študenti so se seznanili, da ISKRAEMECO, d. d., skrbi za trajnostni razvoj in da so družbeno odgovorni do okolja. Z inovativnimi rešitvami in virtualizacijo so na poti k zelenemu IT-ju.

Milena Matić Klanjšček, univ. dipl. prav., univ. dipl. pol.

Projekt VET for Western Balkans, poročilo o vodstvenem usposabljanju ravnateljice Irme Behlulović in profesorja angleščine Eldina Gabrovice s Srednje šole metalskih zanimanja Sarajevo na ŠC Kranj od 21. 11. do 25. 11. 2022

Za začetek naj spomnimo, da so v mesecu marcu 2022 v Kranj v okviru projekta VET for Western Balkans na izmenjavo za mesec dni prišli 4 dijaki iz Srednje škole metalskih zanimanja Sarajevo ter po 2 profesorja za 14 dni. Dijaki so bili 3 tedne na praktičnem usposabljanju v podjetju Iskraemeco. Zahvaljujoč izkušnjam, ki so jih pridobili, so letošnje šolsko leto začeli z resnejšimi aktivnostmi, da bi našli podjetja v Sarajevu, kamor bi njihovi dijaki odšli na prakso.

Uporabili so znanja in veščine, ki so jih pridobili med aktivnostmi v projektu VET4WB ter nasvete kolegov iz prve partnerske države Slovenije in kolegov iz Danske. Delo in izkušnje so dale odličen rezultat – kar 56 dijakom so omogočili prakso v 35 podjetjih. To je bil za njih velik korak, kajti do sedaj praktičnega izobraževanja dijakov v podjetjih v Sarajevu niso poznali.

Na vodstvenem usposabljanju od 21. novembra do 25. novembra 2022 sta ravnateljica ga. Irma Behlulovič in profesor Eldin Gabrovica, ki so ga zanju pripravili na ŠC Kranj:

- spoznala, kako deluje izobraževalni sistem v Sloveniji in kako deluje Šolski center Kranj ter kako pridobivamo dodatna sredstva financiranja, kar je predstavil direktor Jože Drenovec;
- skozi razgovore z go. Polonco Hafner Ferlan spoznala, kako vodimo promocijo za izobraževanje odraslih;
- poslušala sta predavanje o varovanju integritete in predstavitev ge. Saše Kocijančič vzela kot zelo pomembno;
- imela sta priložnost videti in slišati, kako poteka sodelovanje s partnerskimi podjetji;
- obiskala Šolski center Celje in se pogovarjala o možnostih sodelovanja;

• srečala sta se s predavateljem za robotiko, s katerim sta se dogovorila o podrobnostih usposabljanja za profesorje iz Podgorice in Sarajeva, ki bo januarja 2023 na Srednji šoli metalskih zanimanja Sarajevo;

• obiskala podjetje KNT iz Škofje Loke, ki bo brezplačno posodilo robotsko roko za usposabljanje učiteljev Srednje šole metalskih zanimanja Sarajevo na področju robotike. V tem podjetju sta se pogovarjala tudi o načinu in možnostih nakupa robotske roke, ker jim v Sarajevu v izobraževalnem procesu to primanjkuje;

• obiskala sta podjetje Sumida, ki deluje na Blejski Dobravi. Direktor g. Primož Ekart je natančno predstavil podjetje, g. Klemen Rotar pa je spregovoril tudi o kadrovskih zadevah v podjetju;

• udeležila ste se dogodka »Zaposlitvena kavarna – hitri zmenki z delodajalci na ŠC Kranj«;

• udeležila sta se promocije Šolskega centra Kranj in promocije približno 20 podjetij ter se pogovarjala z večino predstavnikov;

• ogledala sta si znamenitosti Gorenjske;

• zadnji dan sta obiskala tudi Center za poklicno izobraževanje v Ljubljani, kjer ju je prišel pozdravit direktor mag. Janez Damijan. G. Darko Mali jima je pripravil predavanje, nato pa so sledila vprašanja obeh gostov iz Sarajeva ter odgovori g. Malija.

Mag. Lidija Grmek Zupanc, ravnateljica VSŠ ŠC Kranj

FRIZERSKI SALON
041 822 017

Center KORAK za osebe s pridobljeno možgansko poškodbo
Kidričeva cesta 53, 4000 Kranj,
T: 04 28 18 611, E:info@center-korak.si, S: www.center-korak.si,
DŠ: 35283246, MŠ: 1638696000

DRUŽBENO ODGOVORNI SO USMERJENI V TRAJNOSTNI RAZVOJ

Center KORAK, Kranj, ki izvaja rehabilitacijo po pridobljeni možganski poškodbi (PMP) in Zaposlitveni center KORAK, socialno podjetje, opravljata svoje poslanstvo z izjemno občutljivostjo, etičnostjo in z zavedanjem človekovega dostojanstva.

V Centru KORAK smo trdno zavezani svojim vrednotam, ki nam omogočajo, da uresničujemo naše poslanstvo, ki je, da osebam po pridobljeni možganski poškodbi omogočamo čim bolj kvalitetno, samostojno in odgovorno življenje.

Služba v pomoči drugim ljudem zahteva široko paleto osebnostnih lastnosti, veščin in znanja, zato je skrb za osebnostno in profesionalno rast zaposlenih potrebno razvijati usmerjeno sistematično in zanje tudi zagotoviti ustrezne pogoje.

Na podlagi **standarda kakovosti EQUASS**, po katerem delujemo od leta 2018, in **strateške usmeritve do leta 2030**, energijo transparentno usmerjamo v razvoj in kadrov, drugih deležnikov, programa in nenehnega razvoja dolgotrajne rehabilitacije oseb po PMP. Zunanji presojevalec je v poročilu med drugim zapisal: *»Presoja v Centru KORAK je pokazala pozitiven, oseben in zavzet odnos vodstva in strokovnih sodelavcev do svojega dela in uresničevanja poslanstva. S svojo prodornostjo in strokovnostjo so močna opora uporabnikom storitev. Pohvalno je, da se, tudi zaradi strokovnosti dela, širita obseg delovanja in znanje drugim sorodnim zavodom.«*

V mesecu maju 2022 smo prejeli certifikat **Družbeno odgovoren delodajalec**, kjer smo formalizirali utečene aktivnosti in sprejeli dodatne, kot je npr. modro mentorstvo po daljši odsotnosti in pa dan za naše otroke, ki smo ga izvedli v juliju 2022. K medgeneracijskemu povezovanju smo povabili otroke in vnuke naših uporabnikov ter zaposlenih Centra KORAK in zaposlenih iz Zaposlitvenega centra KORAK-socialnega podjetja. Vabilu so se odzvali tudi otroci begunskih družin iz Ukrajine. Dan nam je ponudil mnogo možnosti za medsebojno povezovanje preko zanimivih športnih in družabnih iger, poligonov, ustvarjalnih delavnic, iger za najmlajše in glasbe.

Zaposlitveni center KORAK, d.o.o, socialno podjetje, ki že deset let na t.i. zaščitenih delovnih mestih zaposluje invalide z od 30 do 70% dela zmožnosti, je letos prejel **Nagrado za dobro prakso na področju zaposlovanja invalidov za leto 2021,** ki jo je podelilo Ministrstvo za delo družino socialne zadeve in enake možnosti.

Zaposlitveni center KORAK strateško deluje na področju zagotavljanja in omogočanja **dostojnega dela** in zagotavljanja zaposlitve ranljivim skupinam, poleg tega pa **podpira slovensko** – sodeluje z lokalnimi dobavitelji materiala in podpira trajnostni razvoj, **se prilagodi** potrebam in zahtevam naročnikom in na trgu ponuja **kakovostne izdelke in storitve**.

Socialno podjetništvo v Zaposlitvenem centru KORAK, d.o.o., so. p. krepi družbeno solidarnost – saj vaš nakup izdelkov/naročilo storitev omogoča delovna mesta invalidom.

Eva Ristič, strokovna delavka

Univerza v Mariboru

Fakulteta za organizacijske vede
Kidričeva cesta 55a
4000 Kranj, Slovenija

Na Fakulteti za organizacijske vede Univerze v Mariboru smo v mesecu septembru 2022 zaključili 2. mednarodno poletno šolo

V Kranju smo med 5. in 23. septembrom izvedli drugo mednarodno poletno šolo z naslovom »Organizacija, management in družba«. Program poletne šole je bil izveden deloma na daljavo, preko videokonferenčnega sistema MS Teams (5. in 23. septembra), med 12. in 17. septembrom pa smo program poletne šole organizirali v Kranju, na naši fakulteti.

Udeleženci druge mednarodne poletne šole so bili študenti, ki so prihajali s fakultet iz Finske, Belgije, Romunije, Nemčije, Litve, Francije, Portugalske, Hrvaške in Bosne in Hercegovine. Program poletne šole je bil sestavljen skupaj s profesorji iz Poljske, Ukrajine, Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter Makedonije in Slovenije, vključeval je niz zanimivih delavnic in predavanj na področjih in vsebinah vseh stebrov organizacije – procesov, ljudi in informacijskih sistemov. Preko številnih sodobnih oblik poučevanja so študenti spoznavali področja organizacij z vidika različnih vidikov.

Posebnost poletne šole je bila izvedba študije primera, ki je letošnje leto potekala pod okriljem izziva, ki ga je pripravilo podjetje Iskraemeco, d. d. Vsebina izziva študije primera je bila kadrovsko in organizacijsko obarvana, študente in profesorje poletne šole so v času poletne šole gostili tudi v podjetju Iskraemeco in jim predstavili njihove organizacijske in delovne procese ter proizvodnjo. Na zadnji dan poletne šole, 23. septembra, so skupine študentov na daljavo predstavile svoje rešitve izziva in tako komisija kot ostali sodelujoči, so bili nad delom študentov več kot navdušeni.

V program poletne šole so bile vključene tudi različne aktivnosti, ki so študentom predstavile lepote naših krajev, Kranja in Ljubljane. Poudarki poletne šole so bili usmerjeni v nadgradnjo znanj in kompetenc študentov z mednarodno zasedbo profesorjev, medkulturne izmenjave izkušenj in seveda druženje. Ob zaključku 2. mednarodne poletne šole na Fakulteti za organizacijske vede UM že snujemo načrte za organizacijo prihodnje mednarodne poletne šole, ki bo predvidoma potekala v mesecu septembru prihodnje leto.

Prof. dr. Polona Šprajc in ga. Petra Gorjanc

JESENSKI MESECI V DŠD KRANJ

DIJAŠKI IN ŠTUDENTSKI DOM KRANJ

Šolsko leto 2022/23 se je začelo zelo obetavno, saj se je v naš dom po več "sušnih" letih ponovno vpisalo večje število dijakov – kar 143, tako da smo lahko oblikovali pet vzgojnih skupin. Polovica se jih je razveselila bivanja v novo opremljenih sobah: med poletnimi počitnicami smo v 3. in 4. nadstropju dijaškega doma zamenjali staro, iztrošeno pohištvo z novim, poleg tega smo večino troposteljnih sob spremenili v dvoposteljne in s tem poskrbeli za večje bivalno udobje naših fantov in deklet. V sobah je bilo še prvotno pohištvo iz leta 1980, ko je bila dijaška stavba zgrajena, nakup novega pohištva pa so nam omogočili lastni prihodki iz opravljanja tržne dejavnosti. V letu 2023 bomo z obnovo nadaljevali, tako da bodo z naslednjim šolskim letom vse dijaške sobe lepše in udobnejše.

Po tradicionalnem spoznavnem večeru v septembru, ko smo nove dijake tudi uradno sprejeli medse, smo jih v sodelovanju z Gorenjskim muzejem še popeljali po starem delu mesta Kranja, da so spoznali arhitekturo, posebnosti in zgodovino našega lepega mesta.

V DŠD Kranj smo povabili znanega dolenjskega podjetnika ter danes v širši javnosti znanega popotnika in influencerja Tomaža Gorca, ki je dijakom predaval o motivaciji za učenje, delo in življenje. V predavanju je govoril o pomenu osebnih življenjskih ciljev, vplivu vzponov in padcev v življenju, podjetništvu ter samopodobi. Z dijaki je delil osebne izkušnje pri soočanju z izzivi, ki jih prinaša influencerstvo. Z izjemno iskrenim in osebno izpovedim predavanjem je Tomaž dijake spodbudil, da so še po predavanju z njim osebno govorili o svojih projektih ter z njim izmenjevali poglede na sodobno družbo. V spominu jim bo ostala njegova misel: "Vse se da, če je želja dovolj velika."

V sodelovanju z Društvom generala Rudolfa Maistra Kranj, člana Zveze društev Generala Maistra, smo oktobra v domski avli pripravili razstavo o življenju in delu tega velikega človeka. General Rudolf Maister je v pomembnem zgodovinskem trenutku za Slovence po 1. svetovni vojni pogumno in odločno ubranil precejšen del slovenskega narodnega ozemlja. Danes ne bi imeli slovenske Štajerske, slovenske Koroške in slovenskega Prekmurja, če ne bi bilo generala Maistra in njegovih borcev

za severno mejo. Dijaki in obiskovalci so dobili vpogled v življenje tega vizionarja, ki je poleg vseh področij ustvarjanja lahko imenovan tudi kot začetnik slovenskih oboroženih sil.

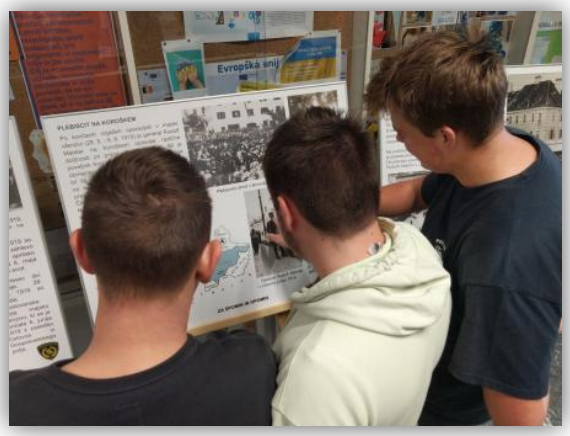

Med našimi dijaki je poleg velikega števila mladih športnikov tudi veliko mladih ustvarjalcev, umetnikov, glasbenikov. Konec novembra smo pripravili domski večer z naslovom "Skupina se predstavi" in povabili te dijakinje in dijake, da nam pokažejo, kaj znajo. Navdušeno smo na prvi večer predstavitev spremljali klavirske, kitarske in pevske nastope deklet in fantov, zlasti veliko glasnega odobravanja pa sta požela vesela harmonikarja.

Prav poseben pa je bil večer, ko so se nam predstavile naše dijakinje in dijak, ki se šolajo za frizerje. Mladinska soba je postala frizerski salon, za striženje in urejanje pričesk je bilo treba rezervirati termin, radovedneži pa so spremljali, kako so spretni prsti strokovno vihteli škarje, glavnike in sušilce za lase.

Veliko lepega, zanimivega, kratkočasnega, zabavnega in nasploh prijetnega se dogaja pod našo streho! Za nami je z dogodki bogata jesen, začenja se prav tako pestro zimsko dogajanje. Začeli smo ga z oddajo paketov v okviru Božička za en dan, pred novim letom pripravljamo novoletno veselico, v januarju večer družabnih iger… In še valentinovo, dan žena, športni dogodki in tekmovanja, nova srečanja, nova druženja in vedno znova neusahljiv vir mladostniške energije in vedrine. In tega nam ne bo zmanjkalo!

Judita Nahtigal, ravnateljica
Aleš Žlebnik, vzgojitelj
Borut Zidar, vzgojitelj

VSEM KRAJANKAM IN KRAJANOM ZLATEGA POLJA ŽELIMO LEPE IN MIRNE PRAZNIČNE DNI TER VELIKO ZDRAVJA, ZADOVOLJSTVA IN USPEHOV V LETU 2023! SREČNO!

POGOVOR Z UKRAJINCI

V DŠD Kranj je trenutno nastanjenih 34 oseb z začasno zaščito iz Ukrajine. Večina odraslih je zaposlenih, nekateri se prizadevno učijo slovenskega jezika, otroci hodijo v šolo. Z našimi dijaki se srečujejo pretežno v jedilnici. Da bi bilo naše skupno bivanje bolj prijetno in odnosi prijaznejši, smo v domu pripravili pogovor med dijaki in Ukrajinci. Obljubili smo jim, da ne bomo govorili o vojni in politiki, ampak bomo poklepetali z namenom, da se bolje spoznamo in morda poiščemo možnosti za skupne dejavnosti. Pogovor je potekal malo v našem in malo v njihovem jeziku, pomagali smo si tudi z angleščino. Ne, jezik res ni ovira, če smo odprti in pripravljeni na sodelovanje.

Naši fantje in dekleta so dijaki kranjskih srednjih šol, dni pouka preživijo v dijaškem domu in se vsak konec tedna vrnejo k svojim družinam. Ukrajinci pa so daleč od doma, neprostovoljno so zapustili svojo domovino in si pri nas skušajo urediti življenje. Veseli so vsake priložnosti za spoznavanje, druženje in preizkušanje svojega znanja slovenščine.

Maryna Vovk je profesorica, zaposlena na … univerzi, in je prišla v Kranj marca letos v okviru sodelovanja s Fakulteto za organizacijske vede. Tu je s hčerko Kiro, ki je stara osem let in obiskuje 2. razred OŠ Franceta Prešerna. Maryno zanima vse v zvezi z našo državo in bi rada spoznala tudi našo kulturo, tradicijo, običaje. Zato je bila navdušena nad idejo, da bi pripravili kakšno večerjo s tradicionalnimi ukrajinskimi jedmi in kakšno s slovenskimi. Zelo dobro že govori slovensko in se pri nas dobro počuti, jo pa seveda skrbi, kaj se dogaja z njenimi sorodniki v domovini in se sprašuje, kako dolgo bodo še ločeni.

Yurii Shcherbakov je kljub svojim 72 letom veder in zgovoren gospod, ki se tudi zelo aktivno vključuje v novo družbeno okolje. Na tečaju slovenščine spoznava in potem v praksi uporablja vedno nove besede, le nad dvojino zamahne z roko in pravi, da je res težka. Prišel je skupaj z ženo, ki zaradi bolezni potrebuje zdravniško oskrbo in Yurii pravi, da sta zelo zadovoljna z obravnavo in odnosom zdravnikov in zdravstvenega osebja pri nas. Po izobrazbi je elektroinženir, vendar se dobro razume

na domača zdravila in rad svetuje ustrezno domačo terapijo pri prehladnih in raznih drugih obolenjih.

Še več znanja s področja zdravja ima Dmytro Zaloznyi, ki je po poklicu zobozdravnik. Ko se bo naučil slovenščine in opravil izpit na ustreznem nivoju, bo zagotovo hitro našel službo ali pa odprl svojo ambulanto. Najprej je prišel v Slovenijo sam in bil nastanjen v Azilni dom Logatec, kasneje se mu je pridružila še mama in kot zadnji še oče. Na poti iz Ukrajine sta mama in oče imela hudo prometno nesrečo, ampak se je izteklo brez usodnih poškodb, le avto je razbit. Veseli so, da so prišli v naš dom, saj so pogoji bivanja tu precej boljši kot v Logatcu.

Dmytro Symonov pa je s svojimi 18 leti enake starosti kot naši srednješolci, zato bodo zagotovo našli skupne interese in dejavnosti. Najprej se bo pridružil našim športnikom pri igranju odbojke v bližnji dvorani, saj ga ta šport zelo veseli. Pri nas je skupaj z mamo in bratom dvojčkom, ki si je se je zaposlil kot natakar na Bledu. Dmytro nam je povedal nekaj o ukrajinskem šolskem sistemu in ker ga je zanimalo, kako so videti dijaške sobe in ostali prostori, so si jih šli po pogovoru ogledat. Njegova babica je izdelala prisrčno punčko v ukrajinski narodni noši, ki mi jo je Dmytro podaril v njenem imenu v zahvalo za naše gostoljubje. Ker je babici ime Valentina, je enako ime dobila tudi mala deklica, ki se nam je pridružila na skupnem večeru.

Dijaki so sprav bolj poslušali kot govorili, potem pa so se opogumili in začeli postavljati vprašanja. Ko smo razmišljali o možnih področjih sodelovanja, je z njihove strani hitro prišel predlog o skupnem večeru družabnih iger, za odbojko smo bili že dogovorjeni, za predstavitev ukrajinskih in slovenskih jedi prav tako. V pogovoru o domski prehrani, ki so jo Ukrajinci zelo pohvalili, pa smo se sicer le mimogrede, ampak zelo resno, dotaknili vprašanja, kako različne skrbi imamo: naši dijaki občasno pogodrnjajo nad domskim jedilnikom in premajhnimi porcijami zrezkov in pic, nimajo pa resnejših življenjskih, eksistencialnih problemov; Ukrajinci pa ob spremljanju novic iz domovine, v kateri divja vojna, trepetajo za usodo svojih sorodnikov in prijateljev in ne vedo, kdaj jih bodo spet imeli priložnost videti in kdaj se bodo lahko vrnili domov. Veseli smo, da jim lahko vsaj malo pomagamo pri vključevanju v naše okolje in pri premagovanju ovir, s katerimi se pri tem srečujejo.

Judita Nahtigal,
ravnateljica DŠD Kranj

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

SVETUJE!

Cepljenje proti gripi in proti pnevmokoknim okužbam

Prim. doc. dr. Irena Grmek Košnik, dr. med. NIJZ, NLZOH

Gripa predstavlja veliko grožnjo za javno zdravje in ima velik vpliv na obolevnost in umrljivost. V Sloveniji vsako leto zaradi gripe zboli več kot pet odstotkov prebivalstva. Gripa je zelo nalezljiva, zato se pogosto pojavlja v obliki epidemij. Bolezen pri mladih bolnikih brez kroničnih bolezni večinoma poteka kot nekajdnevno vročinsko stanje z respiratorno simptomatiko in bolečinami v mišicah in sklepih. Pri bolnikih s kroničnimi boleznimi, starejših bolnikih, majhnih otrocih, nosečnicah in izjemno debelih pa bolezen lahko poteka s težjo klinično sliko s pogostimi zapleti in višjo smrtnostjo.

Najučinkoviteje se pred gripo zavarujemo z vsakoletnim cepljenjem, zato je cepljenje priporočljivo za vse, ki želijo sebe in svoje bližnje zaščititi pred boleznijo, čeprav je pri nekaterih skupinah (starejši, kronični bolniki, imunsko oslabljeni...) uspešnost cepljenja lahko nižja. Cepljenje proti gripi je še zlasti priporočljivo za kronične bolnike, starejše osebe, majhne otroke (od 6 mesecev do 2 let starosti), nosečnice ter za osebe z izjemno povečano telesno težo.
Cepljenje je posebej priporočljivo tudi za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene nevarnosti okužbe ali pri delu lahko prenesejo okužbo na druge osebe, še posebno to velja za zdravstvene delavce in sodelavce ter druge nujne službe.
V sezoni 2021/22 je na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (NIJZ) na voljo naslednje cepivo proti gripi:

- VAXIGRIP TETRA (intramuskularno cepivo) – za cepljenje odraslih in otrok, starih 6 mesecev ali več

Sestava cepiva proti gripi za sezono 2021/22 vključuje 4 antigene virusov gripe, ki bodo po predvidevanjih SZO krožili v prihajajoči sezoni (antigeni podobni sevom: A/Victoria/2570/2019 (H1N1) (pandemski sev), A/Cambodia/e0826360/2020 (H3N2), B/Washington/02/2019 (Victoria) in B/Phuket/3073/2013 (Yamagata)).

Cepljenje izvajajo izbrani osebni zdravniki, drugi zdravniki, cepljenje odraslih pa tudi območne enote NIJZ.

Cepljenje je letos, tako kot v lanski sezoni, brezplačno za osebe z urejenim obveznim zdravstvenim zavarovanjem.

Cepljenje proti pnevmokoknim okužbam

Hkrati s cepljenjem proti gripi je pri starejših osebah in kroničnih bolnikih priporočljivo opraviti tudi **cepljenje proti pnevmokoknim okužbam**. Namen tega cepljenja je zaščititi starejše osebe in bolnike s kroničnimi obolenji in stanji, pri katerih obstaja večje tveganje za invazivni potek pnevmokokne okužbe (okužba krvi, sepsa, meningitis, pljučnica). **Cepljenje s 23-valentnim cepivom se priporoča za starejše osebe od 65 let in kronične bolnike vseh starosti**, še posebej za tiste, ki imajo kronične srčno-žilne bolezni, bolezni dihal, sečil ali jeter, metabolne bolezni (sladkorna bolezen...), nekatere živčno-mišične in vezivne bolezni, maligna obolenja, nekatere bolezni krvi in krvotvornih organov ter bolezni, ki slabijo imunski odziv. **Za te skupine prebivalstva je cepljenje s 23-valentnim cepivom brezplačno** in je po financirano iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja. Cepljenje izvajajo osebni zdravniki. Osebe prejmejo en odmerek cepiva.

PRESEJALNI PROGRAM DORA NA GORENJSKEM - 10 MINUT VAM LAHKO REŠI ŽIVLJENJE

Državni presejalni programu za raka dojk DORA, kamor so vabljene vse slovenske ženske stare med 50. in 69. letom, beleži najvišjo udeležbo od začetka izvajanja programa. V prvem polletju 2022 je na ravni države znašala odzivnost dobrih 78 %, v posameznih regijah pa udeležba povsod presega 75 %. Na Gorenjskem je bila odzivnost v prvem polletju 2022 76 %, kar je pod slovenskim povprečjem. V primerjavi z ostalimi regijami nas ta rezultat uvršča na predzadnje mesto. V Mestni občini Kranj ugotavljamo, da je bila odzivnost v prvi polovici leta 2022 74 %.

Ugotavljamo, da je udeležba v času epidemije covid-19 v zadnjih dveh letih v vseh slovenskih regijah ostala višja od 70 %, kolikor je zahtevana po evropskih smernicah presejalnih programov za doseganje ključnega cilja programa – to je znižanje umrljivosti žensk zaradi raka dojk za 25 do 30 %.

Ženske zaupajo programu in se udeležujejo presejalne mamografije, s katero odkrivajo na dojko omejene rake, večinoma manjše od 1 cm, ki jih ženska sama še ne more zatipati. Če je rak odkrit dovolj zgodaj, je verjetnost ozdravitve lahko večja. Največ žensk, kar 80 %, zboli nad 50. letom, zato je osveščanje o redni udeležbi v program bistvenega pomena.

Za več informacij se lahko obrnete na e-naslov: dora@onko-i.si ali pokličete na brezplačno telefonsko številko **080 27 28** vsak delavnik **med 9. in 12. uro.**

10 minut vam lahko reši življenje – vzemite si jih tudi vi!

Pripravili: prim. Alenka Hafner in Zala Marn (NIJZ OE Kranj)

domplan

Naj bo v novem letu
vsak dan – dan za nov plan.
Želimo vam, da se vaši načrti
v letu 2023 uresničijo!

Namesto tiskanih voščilnic smo sredstva
namenili v humanitarne namene.

URADNE URE V TAJNIŠTVU KS ZLATO POLJE:

Naslov krajevne skupnosti Zlato polje: ul. Franca Rozmana Staneta 13 - 1. nadstropje. Za sestanek s predsednikom ali tajnico se lahko dogovorite po telefonu 04 20 11 972 ali preko e-naslovov ks.zlatopolje@kranj.si ali kszpkr@gmail.com.
Več informacij lahko dobite tudi na naši spletni strani http://www.ks-zlatopolje-kranj.si